

KERNU VALD

ÜLDPLANEERING

ALGATATUD: 27.11.2003. a, Kernu Vallavolikogu otsusega nr 33

VASTUVÕETUD: 19.05.2005. a, Kernu Vallavolikogu otsusega nr 23

KEHTESTATUD: 13.10.2005. a, Kernu Vallavolikogu otsusega nr 40

KEHTESTAJA: Kernu Vallavolikogu

ÜLEANTUD: **15.03.2005**

TÖÖ NUMBER: **546/04**

PROJEKTIJUHT: **Valdeko Palginõmm**

SISUKORD

SISUKORD	2
EESSÕNA 4	
1 RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED 2015	5
1.1 ASENDIST TULENEVAD ARENGUVÕIMALUSED.....	6
1.2 RAHVASTIK JA ASUSTUSJAOTUS.....	6
1.2.1 <i>Asustus ja asulate omavahelised suhted</i>	8
1.2.2 <i>Rahvaarvu prognoos</i>	9
2 MAA- JA VEEALADE KASUTAMISTINGIMUSED	11
2.1 MAA-ALADE RESERVEERIMINE.....	11
2.2 MAAKASUTUSE MÄÄRAMINE.....	11
2.3 ELAMUALAD.....	14
2.4 ÜLDKASUTATAVAD ALAD.....	14
2.5 PUHKEALAD.....	15
2.6 TOOTMISALAD.....	16
2.7 MAATULUNDUSALAD.....	17
2.8 TEHNILINE INFRASTRUKTUUR.....	17
2.9 TEED, AVALIKULT KASUTATAVAD TEED JA RAJAD.....	18
2.10 KOMPAKTSE ASUSTUSEGA ALAD.....	20
2.10.1 <i>Haiba küla</i>	20
2.10.2 <i>Laitse küla</i>	21
2.11 DETAILPLANEERINGU KOHUSTUSEGA ALAD.....	22
2.12 VÄÄRTUSLIKUD ALAD/ERITINGIMUSTEGA ALAD.....	23
2.12.1 <i>Väärtuslikud põllumaad</i>	23
2.12.2 <i>Väärtuslikud maastikud ja miljööväärtusega alad</i>	23
2.12.3 <i>Roheline võrgustik</i>	25
2.12.4 <i>Kaitstavad alad ja objektid / Natura 2000</i>	25
2.12.5 <i>Ettepanekud kaitstavate alade ja objektide kohta</i>	26
2.13 SENISE MAAKASUTUSE SÄILITAVAD ALAD.....	26
2.14 MAA-ALADE TAOTLEMINE MUNITSIPAALOMANDISSE.....	27
3 MAA-ALADE E HITUSTINGIMUSED	29
3.1 RUILA PIIRKOND.....	30
3.2 KOHATU PIIRKOND.....	30
3.3 LAITSE PIIRKOND.....	31
3.4 KERNU PIIRKOND.....	31
4 KEHTIVAD PIIRANGUD	32
4.1 RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVA MÄLESTISE KAITSEVÕÖND.....	32
4.2 RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVATE LOODUSOBJEKTIDE PIIRANGUD.....	33
4.3 HOIUALADE VÕRGUSTIKUST TULENEVAD PIIRANGUD.....	35
4.4 VEEKAITSEVÕÖND JA VEEKOGU EHTUSKEELUALA.....	37
4.5 TEEMAA PIIRID.....	39
4.6 RAUDTEE KAITSEVÕÖND.....	40

4.7	LIINIKORIDORID KINNISASJAL	41
4.8	TELEKOMMUNIKATSIOONI LIINIRAJATISE KAITSE VÕÖND	41
4.9	ELEKTRIPAIGALDISE KAITSEVÕÖND	43
4.10	SURVESEADME KAITSEVÕÖND	44
4.11	KANALISATSIOONIEHITISTE VEEKAITSENÕUDED JA PUMPLATE KUJAD	45
4.12	PUURKAEVUDE SANITAARKAITSEVÕÖND	48
4.13	PÕHJA- JA PINNAVEE KAITSE PÖLLUMAJANDUSLIKEST REOSTUSALLIKATEST PÄRINEVA REOSTUSE EEST	49
4.14	MAAPARANDUSSÜSTEEMIDEGA SEOTUD NÕUDED	50
4.15	VÄLISÕHU SAASTEKAITSE	53
4.16	JÄÄTMEKÄITLUS	57
4.17	TULEOHUTUSNÕUDED	58
4.18	MAAVARADE KASUTAMINE	59
5	PLANEERINGUTE VAJADUS	60
5.1	DETAILPLANEERINGUTE KOOSTAMISE VAJADUS	60
6	KEHTIMA JÄÄVAD DETAILPLANEERINGUD	61
7	ETTEPANEKUD KEHTIVA MAAKONNAPLANEERINGU MUUTMISEKS	62
8	RUUMILISE ARENGU MÕJUDE HINDAMINE	63
8.1	LÜHIKOKKUVÕTE	63
8.2	ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD	64
8.3	ÜLDPLANEERINGUGA KAVANDATAVAD MUUTUSED	64
8.3.1	<i>Loodushoid ja väärtuslikud miljöalad</i>	<i>64</i>
8.3.2	<i>Teed ja tehnovõrgud</i>	<i>65</i>
8.3.3	<i>Jäätmekäitlus</i>	<i>66</i>
8.3.4	<i>Tootmisalad</i>	<i>66</i>
8.3.5	<i>Elamualad</i>	<i>67</i>
8.3.6	<i>Puhkealad</i>	<i>67</i>
8.4	PLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE MÕJUD JA NENDE LEEVENDAMINE	68
8.4.1	<i>Nõrgalt kaitstud ja kaitsmata põhjaveega alad</i>	<i>68</i>
8.5	KOKKUVÕTE	70
	KASUTATUD KIRJANDUS	71
LISAD		
LISA 1. KERNU VALLA MUINSUSKAITSEALUSTEMÄLESTISTE NIMEKIRI		
LISA 2. KERNU VALLA AVALIKUKS KASUTAMISEKS MÄÄRATAVATE TEEDENIMEKIRI		
LISA 3. ROHELISE VÕRGUSTIKU MÕISTED JA PIIRANGUD MAAKONNA TEEMA- PLANEERINGUS		
JOONISED		
	ÜLDPLANEERING	M 1:20 000

EESSÕNA

Käesolev planeering algatati Kernu Vallavolikogu otsusega nr 33, 27. novembril 2004. a.

Planeering valmis AS Entec ja Kernu valla vahelises koostöös. Kehtestatud üldplaneering on aluseks detailplaneeringute koostamisele ja ehitusning maakorraldusele valla territooriumil.

Üldplaneeringu koostamisega tegeles töögrupp koosseisus:

Valdeko Palginõmm	AS ENTEC planeerija, projekti juht;
Tuuli Veersalu	AS Entec maastikuarhitekt;
Merike Laas	AS ENTEC tehnik-arhitekt;
Enn Karu	Kernu vallavanem;
Karl-Erik Tender	Kernu abivallavanem.

AS Entec tänab kõiki, kes on oma igapäevaste tegemiste kõrvalt leidnud aega ja energiat võtta osa avalikest aruteludest, planeeringualastest nõupidamistest.

1 RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED 2015

Arengustrateegiaga on paika pandud territoriaal-majandusliku arengu põhisuunad Kernu valla haldusalas kooskõlas *Kernu valla arengukavaga aastateks 2003-2015* (2003).

Kooskõlas Harju maakonna visiooniga *‘Kultuuripärandit, rahvuskultuuri ja looduskeskkonda väärtustava ja hoidva arenguga maakond, mis on ihaldusväärne koht elamiseks ja puhkamiseks, atraktiivne turistidele, perspektiivne investeerijale tuginedes oma arengu planeerimisel tasakaalustatud ja säästva arengu põhimõtetele’* on:

Kernu vald tugeva identiteediga, kohapeal kvaliteetseid teenuseid ja privaatsust pakkuv prestiižne elukoht, mille on valinud endale koduks ka paljud praegused Tallinna elanikud. Üldise hajaasustuse keskel on välja arenenud keskused Haiba-Kernu ja Laitse ning suvilapiirkondadest kujunenud hea mainega aedlinnad.

Valla tähtsaim ressurss on inimesed. Kernu valla suurimaks probleemiks ongi just inimeste vähesus, ehk pigem siis maksumaksjate ja tegelike elanike ebaproportsionaalselt suur vahe. Seetõttu tuleb paralleelselt integreerida kohapeal elavaid, kuid oma elukohana mingi muu koha määratlenud elanikke.

Parim viis inimesi integreerida, on näidata, et neist hoolitakse. Selleks peab vald pakkuma nii kvaliteetset elukeskkonda, konkurentsivõimelist haridust ja huviharidust lastele, kättesaadavad peavad olema vajalikud teenused, võimalused kultuuriliseks tegevuseks.

Tänapäeva inimesed hindavad privaatsust ja puhast elukeskkonda. Seetõttu tuleb vältida uute kompaktse asustusega territooriumi osade tekkimist ning säästmaks looduskeskkonda ja mitte määrimaks piirkonna mainet, hoida Kernust eemal ka keskkonnaohtlikud tegevused ja rajatised. Planeerimise ja ehitusalastes küsimustes tuleb esiplaanile seada avalikud huvid.

Tallinnast hakkab ümber paiknema ka ettevõtlus. Et ettevõtted valiksid oma uueks asukohaks just Kernu valla, peab kohapeal olema välja arendatud kaasaja nõuetele vastav infrastruktuur ja olemas kvalifitseeritud tööjõud.

Kohaliku omavalitsuse ülesanded ja võimalused on Eestis kui siirdeühiskonnas pidevas arengus. Tulenevalt muutuvatest seadustest ning ülesannetest on Kernu vallal vajadus arendada uusi ja täiustada seniseid avalikke teenuseid. Samuti on vaja kasutada ära Euroopa Liidu laienemisega avanenud struktuurifonde, millelt enamasti 20% omafinantseeringuga rahade taotlemise abil saab välja arendada kaasaegse infrastruktuuri.

Kernu vald kuulub Tallinna tagamaa hulka. Läbi suhtluse ning kogemustevahetuse nii Tallinna laienemise "esimesse ringi" kuuluvate, kui ka teiste sarnases situatsioonis olevate kodu- ja välismaiste omavalitsustega, saab ennetada selles protsessis ilmnunud negatiivseid nähte ning õigesti ära kasutada protsessist tulenevaid võimalusi.

Kernu vald saab muutuda edukaks ja arenevaks vallaks, arendades inimressursse ja infrastruktuuri ning parandades elukeskkonda. Selle saavutamiseks on seatud viis strateegilist eesmärki:

- tõsta elanike arv aastal 2005 2000-ni, aastaks 2015 4000-ni;
- olla tugeva identiteediga omanäoline vald;
- saavutada hariduse ja huvihariduse kvaliteedi tõus;
- säilitada puhas ja kvaliteetne loodus- ning elukeskkond;
- tagada avalike teenuste kvaliteet.

1.1 Asendist tulenevad arenguvõimalused

Valla füüsilis-geograafiline asend on soodne. Valda läbivad kaks riigi suuremat maanteed: Tallinn-Pärnu-Ikla (E67 T4) ja Ääsmäe-Haapsalu (T-9) põhimaanteed. Tallinn-Pärnu-Ikla maantee on tuntud Via Baltica nime all ja kuulub VBSDZ arengutsooni (Via Baltica Spatial Development Zone, 2000). Loode osas läbib valda Tallinn-Riisipere elektriraudtee. Soodsaks teguriks on suhteliselt lähedal asuv Tallinna linn oma sadamate ja lennukväljaga.

Hea ühendus linnadega on eelduseks igapäevasele pendelmigratsioonile. Vaid hea transpordiühenduse olemasolul saavad valla elanikud käia tööl vallast väljaspool ja vastupidi (see parandab tööturu mitmekesistamise läbi olukorda tööturul), mis on oluliseks aspektiks valla elanikkonna püsijäämisel ja edasisel kasvamisel.

Olemasolev teedevõrk vallas on piisava tihedusega, esmatähtsaks tuleb pidada kohalike teede seisukorra ja sõidetavuse parandamist. Teede kvaliteeti on vaja parandada ka selleks, et turist ja puhkaja külastaks valda ega pööraks halbade teeolude tõttu tagasi.

Kernu vald jääb areneva Tallinna linnastu tagamaale, mis toob kaasa võimaliku elanikkonna kasvu. Parimaks kinnituseks sellele on tallinlaste elukohasoovid: valdav osa tallinlastest soovib elada oma majas. Selliste unistuste täideminek saab toetuda nii varasemate satelliitasulate kasvule, suvilate ümberehitamisele kui ka uuslamuehituse hoogustumisele. Kui praegu ehitatakse kaks kolmandikku uuslamutest Tallinnas ja üks kolmandik tagamaal, siis suure tõenäosusega on pikemas perspektiivis see suhe vastupidine (Tammaru, 2001).

1.2 Rahvastik ja asustusjaotus

Rahvaarvult on Kernu vald üks Harjumaa väiksemaid. Valla andmete alusel elab Kernu vallas 1869 elanikku (2005). Elanike arv vallas on pidevalt kasvanud (tabel 1 ja tabel 2, lk 8).

Vallas elavaist 1869 elanikust on mehi 916 ja naisi 953.

Tabel 1. Rahvaarv Kernu vallas aastatel 1995-2004

Aasta	01.01.1995	01.01.1996	01.01.1997	01.01.1998	01.01.1999	01.01.2000	01.01.2001	01.01.2002	01.01.2003	01.07.2004
Elanikke	1429	1436	1385	1415	1437	1514	1573	1687	1714	1821

Valla territoorium jaotub 17 külaks, mis põhinevad 1974-77. a haldusreformi ja külade ühendamisel moodustud jaotusel ja tänaseks on taastatud kolmel endisel külal. Endistest küladest on taastatud Kirikla küla 1997. a ning Allika ja Vansi küla 1998. a (RT II 1998, 112, 1853).

Valla administratiivseks ja kultuurielu keskuseks on Haiba küla. Kohaliku tähtsust omavad Laitse, Ruila ja Kernu külad.

1.2.1 Asustus ja asulate omavahelised suhted

Asustus vallas on ebahütlane ja koondunud eelkõige suuremate liiklus-tee-
de lähedusse. Rahvastiku tiheduse poolest on Kernu vald üks hõredamalt
asustatud alasid Harjumaal – 10,9 inimest km².

Tabel 2 Rahvaarv külade kaupa

Küla	01.01 1995	01.01 1996	01.01 1997*	01.01 1998*	01.01 1999*	01.01 2000**	01.01 2002	01.11 2004
Haiba	420	420	407/ 409	395/ 396	396/ 397	402/339	382	383
Hingu	35	31	33/33	33/39	34/40	41/43	44	41
Kaasiku	109	115	102/ 114	104/ 113	108/ 114	115/232	158	296
Kabila	12	17	11/15	13/17	12/16	17/21	25	40
Kirikla	-	-	-	12/15	12/15	19/21	16	16
Kernu	81	78	77/80	73/73	67/67	58/59	58	77
Kibuna	38	33	26/32	25/31	29/35	36/73	44	62
Kohatu	207	196	201/ 201	202/ 202	205/ 205	219/216	143	203
Kustja	28	27	23/27	25/29	27/28	27/24	25	35
Laitse	232	253	260/ 257	264/ 261	241/ 238	241/241	273	287
Vansi					30/32			
Metsa- nurga	39	43	38/43	49/54	13/17	20/25	28	28
Allika					35/35			
Muusika	61	59	51/58	61/68	66/70	80/85	106	99
Mõnuste	48	53	50/57	52/59	56/63	66/54	86	61
Pohla	10	10	9/10	9/10	8/9	7/15	14	15
Ruila	109	101	97/ 105	98/ 104	98/ 105	105/114	111	129
Kokku	1429	1436	1385/ 1447	1415/ 1471	1437/ 1486	1531/ 1696	1687	1871

*-alalised elanikud/kohalolevad elanikud

**-teine arv rahvaloenduse andmetel

Lisaks on Kernu vallas alates 1970. a rajatud aiandus- ja suvilakrunte Kaa-
siku, Kabila, Kibuna, Laitse, Pohla, Ruila ja Vansi külla, mis olid mõeldud
peamiselt Tallinna suurettevõtete töötajatele. Need piirkonnad moodusta-
vad Kernu vallas kõige kompaktsemalt asustatud alad.

Uurimustöö “Suvila piirkonnad Tallinna regioonis” (2002) järgi on Kernu
vallas 2960 aiandus-ja suvilakrunti. Kruntide arv külade kaupa on toodud
tabelis 3 (lk 9).

Tabel 3. Aiaandus- ja suvilakruntide arv Kernu vallas (Suvila piirkonnad..., 2002)

Küla	Kruntide arv suvilapiirkonnas
Kaasiku	1281
Kabila	24
Kibuna	768
Laitse	539
Pohla	34
Ruila	31
Vansi	283
Kokku	2960

Valla asustus moodustab hierarhilise süsteemi (Kernu valla üldplaneering, 2001), mis ei ole muutunud (tabel 4). Vallas on väljakujunenud kolm I tasandi tõmbekeskust: Laitse, Ruila ja Haiba-Kernu. Viimase puhul on tege mist kaksikeskusega esmatasandi piirkonnaga, kus kaks suhteliselt tugevat keskust asuvad lähestikku ning kõik neis mõlemas pakutavad teenused ei lange kokku. Vaatamata kaksikeskusele ei suuda Haiba-Kernu täita veel täielikult teise taseme tõmbekeskuse ülesandeid.

II tasandi keskuseks ei ole suutnud areneda ei Riisipere alevik ega Hageri. Ajalooliselt on nendes keskustes asunud kirikud. Tänapäevaks on kiriku mõju nõrgenenud ja potentsiaal II tasandi keskuse tekkeks on samuti nõrgenenud. Peamine mõju kujundaja on kirik ja sellega seonduv.

Tallinna linna suuruse ja läheduse tõttu puudub III tasandi keskuse tekke võimalus, selle on hõivanud Tallinn ja Kernu vald kuulub otseselt Tallinna tagamaa ehk linnaregiooni hulka (Eesti linnaregioonide..., 2002).

Tabel 4. Tõmbekeskused

III tasandi tõmbe keskus	II tasandi tõmbekeskus	I tasandi tõmbekeskus
TALLINN	HAGERI, RIISIPERE (peab paika kiriku osas)	HAIBA-KERNU LAITSE RUILA
Põhiline iseloomustaja on lähedus vallale ja seetõttu on kätte saadavad kõik teenused	Lisaks I tasandile veel suurem elanike arvuga tagamaa, mõjupiirkonna põhiline kujundaja on kirik	Esmased teenused: kool, sidejaoskond, arstipunkt, kauplused, rahvamaja ja spordirajatised; Haiba on valla administratiivseks keskuseks

1.2.2 Rahvaarvu prognoos

Elanike arv külades ulatub 15-st 383-ni (tabel 2, lk 8). Rahvaarv on kasvanud Tallinnale lähemal asuvates Muusika, Kabila ja Ruila külades, samuti on kasv toimunud suvilapiirkonda kuuluvas Laitses, Kaasikus ja Kibuna külas. Pärnu maantee ümbruses Tallinnast kaugemale jäävates külades (Haiba, Kohatu, Kustja, Kernu, Kirikla) on rahvaarv püsinud samal tasemel või tasandavad väikesed kõikumised vastastikku lõpptulemuse ära.

Siinjuures saab märkida, et ülalnimetatud stabiilse elanikkonnaga külades tõenäoliselt enam elanike arv ei vähene. Saavutatud on tase, kus kõik, kes lahkuda soovisid on lahkunud ja elanike arvu mõjutab otseselt sündimus ja suremus. Kohatu küla puhul on viimastel aastatel tajuda rahvaarvu kasvu mehhaanilise iibe arvelt.

Rahvastikuprognooosi baasvariandi tulemused üksikute linnade ja valdade lõikes näitavad kõigepealt seda, et praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes ning rände puududes väheneb kõigi nende rahvaarv aastatel 2000-2025.

Samas võimaldavad atraktiivne maastik ja piirkonna head infrastruktuurid oskusliku tegutsemise juures elanikke valda juurde meelitada. Võib arvata, et lisaks lähitagamaale suundub edasine rahvaarvu kasv Tallinnaga paremini ühendatud ja looduskaunitesse piirkondadesse, samuti piirkondadesse, mis on paremini varustatud teenindussfääriga. Suvilate ümberehitus võimaldab soetada oma kodu aga odavamalt, kui uut elamut ehitades, mistõttu on oluline anda hinnang ka nende ümberehitusega kaasneva võivale potentsiaalsele elanike juurdekasvule, mis Kernu vallas võib ulatuda 2062 elanikuni (Tammaru, 2001, Leetmaa, 2002).

Tööealiste inimeste arv püsib lähima 10-15 aasta jooksul suhteliselt stabiilsena. Kriitilisem periood algab peale 2015. a, kui tööturule hakkab jõudma väikesearvuline 1990-ndatel aastatel sündinud põlvkond, pensioniikka jõuab aga suhteliselt rohkearvuline 40-50 aastaste põlvkond.

Rahvastiku vananemist Tallinna tagamaal näitavad aga ka kõik teised prognoosivariandid, mis tähendab seda, et isegi Eesti kõige atraktiivsemas piirkonnas ei ole pääsu rahvastiku vananemisega seotud küsimustega tegelemisest (Tammaru, 2001).

Siinkohal tuleb tähelepanu pöörata väga suurele meeste ja naiste eluea erisusele Eestis, mis tähendab, et hakkab suurenema just üksikute nais pensionäride arv, millega peab edaspidi arvestama. Näiteks võib välja tuua selle, et pensioniealised naised sõltuvad ühistranspordist palju enam kui teised rahvastikurühmad.

2 MAA- JA VEEALADE KASUTAMISTINGIMUSED

Kuna vastavalt *planeerimisseadusele* on üldplaneeringu peamine eesmärk planeeritava territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine ning aluste ettevalmistamine detailplaneeringute koostamiseks, siis pöörati peamine tähelepanu ennekõike maakasutuse ja ehitamisega seonduda võivate küsimuste lahendamisele.

2.1 Maa-alade reserveerimine

Käesoleva planeeringuga on võetud kasutusele mõiste *maa reserveerimine*.

Maa reserveerimise all mõistetakse seda, et planeeringuga on maa-ala reserveeritud muuks maakasutamise eesmärgiks, kui seda on praegune maakasutamise sihtotstarve. See aga ei tähenda selle maa-ala terviklikku ega automaatset teise eesmärgiga kasutusele võttu vaid seda, et antud ala oleks võimalik tulevikus, sellekohase vajaduse ja soovi tekkimisel, reserveeritud otstarbel kasutada (planeeringu järgimine on kohustuslik arendustegevuse korral). Näiteks maade reserveerimine elamualaks või mõnel teisel eesmärgil.

Mingiks otstarbeks reserveeritud alal saab maaomanik maad edasi kasutada selle praegusel sihtotstarbel seni, kuni ta seda soovib. Reserveeritud otstarbel kasutusele võtmiseks tuleb maaomanikul maa uueks otstarbeks kasutusele võtta läbi detailplaneeringu või maakatastris toodud sihtotstarbe muudatuse. Kui maad soovib kasutada planeeringus toodud eesmärgil keegi teine, kui maaomanik ise, tuleb tal maa praeguselt maaomanikult ära osta. Näiteks, saab elamualana reserveeritud maale tellida detailplaneeringu ja seejärel ala kruntida ning krundid elamuehituseks edasi müüa.

Juhul, kui kehtestatud planeeringuga nähakse ette kinnisasja või selle osa kasutamine avalikul otstarbel, piiratakse oluliselt kinnisasja senist kasutamist või muudetakse senine kasutamine võimatuks on kohalik omavalitsus või riik kohustatud kinnisasja omaniku nõudel omandama olemasoleva kinnisasja või selle osa kohese ja õiglase tasu eest, kui õigusaktidega pole sätestatud teisiti.

2.2 Maakasutuse määramine

Käesoleva planeeringuga on maa reserveerimiseks võetud kasutusele mõiste *põhisihtotstarve*.

Põhisihtotstarve on ala põhimõtteline kasutusviis, st kogu tegevus sellel alal on allutatud põhisihtotstarbest tulenevale eesmärgile, nt elamuala tähendab sellist ala, mille peamiseks maakasutuse viisiks on elamumaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, liiklus, haljastus jne. Tootmisalal on peamiseks maakasutusviisiks tootmismaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, transport, kaevandamine jne. Põhisihtotstarve hõlmab ka olemasolevat maakasutust, seega tagab järjepidevuse.

Kasutusala nimestik e põhisihotstarbed on planeeringu aluseks olevate mõistete ja tähistuste süsteem (tabel 5). Loendi koostamisel on arvestatud üldplaneeringu tasemega ja ühildatavust seadustega, näiteks maa sihtots-
tarvetega (kaitsealune maa, maatulundusmaa, jne). Samuti ei pea planeeringuga määrama kõiki tabelis toodud põhisihotstarbeid vaid valla seisukohast vajalikke.

Tabel 5. Kasutusala nimestik

Tähis	Põhisihotstarve	Seletus
E	Elamuala	Elamute ehitamiseks ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala
T	Tootmisala	Tööstuse, tuulegeneraatorite, mäetööstus jt tootmis-ehitiste ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala ning nendest tulenevad mõjualad
P1	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Looduslik, väärtuslik, säilitatav, vaid puhkerajatiste ehitamiseks ettenähtud maa-ala
P2	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Suunatud puhkuse ja turismi teenindavate ehitiste ja infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala
A	Üldkasutatav ala	Üldkasutatavate hoonete ja seda teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala ja muudeks mitte kasumit taotlevate tegevusteks ettenähtud maa-ala
H	Kaitstav ala	Kaitse alla olev ja kaitse alla võetav maa-ala
M	Maatulundusala	Põllumajanduse ja metsamajanduse ning sellega seonduvate ehitiste püstitamiseks ettenähtud maa-ala
R	Riigikaitsealine ala	Riigikaitsealiste ehitiste püstitamiseks ettenähtud maa-ala

Käesoleva planeeringuga nähakse ette maakasutuse sihtotstarbe liigid iga põhisihotstarbe juurde (tabel 6, lk 13) ja sätestatakse, et vastava põhisihotstarbega alal ei või kõrvalkasutus ületada 40% kogu kaardil piiritletud ühe kasutusala mahust. Seega näiteks elamualal peab maakasutuse sihtotstarve – elamumaa olema 60% või enam. Alade täpsed piirid määratakse vajadusel detailplaneeringuga.

Tabel 6. Põhisihtotstarbed

Katastri- üksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhisihtotstarvete liigid							
	Elamuala	Tootmisala	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Üldkasutatav ala	Kaitstav ala	Maatulundusala	Riigikaitsealine ala
	E	T	P1	P2	A	H	M	R
Elamumaa	+						+	+
Ärimaa	+	+		+			+	
Tootismaa, mäetööstus- maa		+						
Sotsiaalmaa	+		+	+	+			
Transpordi- maa	+	+	+	+	+		+	+
Jäätmeoidla maa		+						
Riigikaitse- maa								+
Kaitsealune maa	+		+		+	+	+	
Maatulundus maa	+		+	+			+	

Detailplaneeringuga või ehitusmäärusega võib täpsustada maakasutuse sihtotstarvete lubatud kasutuse mahte, mida võib väljendada protsentides, kuid ei saa määrata maakasutuse sihtotstarbe liiki (alaliiki), mida käesolevas üldplaneeringuga pole ette nähtud.

Vallavolikogu võib ehitusmääruses sätestada üldplaneeringus toodud põhisihtotstarbe juurde lubatud ehitiste loendi võttes aluseks majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega kehtestatud *Ehitise kasutamise otstarvete loetelu*¹

¹ Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrus nr 10 *Ehitise kasutamise otstarvete loetelu*

2.3 Elamualad

Saavutamaks parimat võimalikku otsust on kaalutletud elamuehituspiirkondade asutamiseks sobivate kohtade eeliseid ja puudusi. Nende optimaalse ja aktsepteeritava vahekorra puhul ongi ala kasutatavaks loetud ning elamuehituseks sobiliku alana reserveeritud. Lisaks on arvestatud juba olemasolevate elamupiirkondade, töökohtade, sotsiaal- ning teenindusasutuste paiknemise ja kättesaadavusega. Elamualadena reserveeritud aladel on lubatud kompaktse asustuse teke.

Elamualana on vallas reserveeritud maid järgnevalt:

- maa-ala uue ja vana Pärnu maantee vahel Allika külas;
- maa-ala Kernu külas Riisipere-Kernu maantee ääres;
- maa-ala Haiba külakeskuses Riisipere-Kernu maanteest lõunapool;
- maa-ala Haiba küla keskuses Riisipere-Kernu maanteest põhjapool;
- maa-ala Laitse küla keskuses Laitse farmi teest põhjapool;
- maa-ala Laitse küla keskuses Munalaskme-Laitse ja Ruila-Laitse teeristist edelapool;
- maa-ala Tallinn-Pärnu maanteest läänepool Kohatu külas;
- maa-ala Kernu-Mõnuste tee ääres.

Reserveeritud elamualad on kantud kollase värviga üldplaneeringu kaardile.

2.4 Üldkasutatavad alad

Kernu valla eesmärgiks on sotsiaalse infrastruktuuri arendamine vastavalt asustustihedusele ning luua tingimused, kus elanikel oleks võimalik saada vajalikke sotsiaalteenuseid ja tunda ennast valla ühtses sotsiaalses ruumis turvaliselt.

Üldkasutava alana (A) on käesoleva planeeringuga reserveeritud järgmised alad:

- jaanituleplats koos ümbritseva jõeäärse pargi osaga Ruila külas;
- jaanitule plats –Kohatu külas;
- Kotzebue saar Kernu paisjärvel – võtta terve saar mälestisena muinsuskaitse alla;
- valla vabaõhuürituste ja rahvakogunemiste ning muude suveürituste läbiviimiseks reserveeritakse maa Kernu paisjärve ümber;
- Kohatu tiikide ümbrus Kohatu külas;
- valla ainuke kalmistu Laitses koos laiendusega, mis vajab kujundamist ja ümbruse korrastamist;
- Laitse küla keskus.

Reserveeritud alad on kantud oranži värviga üldplaneeringu kaardile.

2.5 Puhkealad

Puhkealana võib vaadelda kogu valda. Looduslähedane hajaasustusega maastik omapäraste pinnavormidega ja rikkaliku taimestikuga on huvipakkuv, eelkõige eriliste harrastuste ja huvipuhkuse (jaht, linnuvaatlused, ratsutamine, taluelu jt) korraldamiseks.

Valla asend mitmekesisel puhkemaastikul, soodustab puhkemajandusega haakuvate ettevõtlusvormide väljaarendamist. Otstarbekas on koostada **turismi arengukontseptsioon**, mida võiks teha ka koostöös naaberomavalitsustega. Arengukontseptsiooni koostamisel tuleb tähelepanu pöörata Via Balticale, kui rahvusvahelisele magistraalile.

Põhirõhk rekreatiivsete teenuste pakkumisel on vaja asetada keskkonnasõbralikule turismile ja puhketegevusele, hajutades tegevust võimalikult laiale alale. Kasulik on keskkonna ja turismi vahelisi seoseid reguleerida kolmes põhisuunas:

- erinevate turismivormide ja –viiside toetamine ja juhtimine;
- teenuste kvaliteedi ja informatsiooni parandamine ja korraldamine;
- turistide käitumise mõjutamine.

Arendatavateks puhkealadeks vallas on Kernu paisjärve ümbrus koos laululavaga, millest kujuneb kultuuriürituste ja -sündmuste koht ning Allika tiikide ümbrus eelkõige kohalike elanike vajadusteks.

Puhkemajanduse arendamiseks on reserveeritud maid puhkeala põhisuhtotstarbega (P) järgmiselt:

- valla elanike ja külastajate tarbeks reserveeritakse maa Allika tiikide ümber;
- Kernu koolimaja ja staadioni juurde selle ümbruse puhkealaks kujundamiseks reserveeritakse maa-ala Kernu külas Tallinn-Pärnu-Ikla ja Riisipere-Kernu maantee ristist edelapool;
- Laitse keskuse jalgpalliplats;
- Ruila kooli ümbrus;
- Laitse seltsimaja ümbrus;
- maa-alad aiandusühistute vahel ja sees.

Puhkemajanduse arendamiseks on reserveeritud maid puhkeala põhisuhtotstarbega (P2) järgmiselt:

- Laitse keskuse pargi- ja puhkeala;
- Mätliku krossirada Kibuna külas.

Reserveeritud maa on kantud roheline värviga üldplaneeringu kaardile.

Järvede (paisjärvede) kaldaid tuleb suure rekreatiivse väärtuse tõttu lugeda hinnaliseks looduslikuks ressursiks. Nende stiihiline kasutamine või ülekoormamine võivad tuua kaasa tagajärgi, mille tõttu nende alade väärtus mitte üksnes ei vähene vaid võib pikaks ajaks muutuda kasutuskõlb-

matuks. Supelranda teenindavate rajatiste iseloomu ja paigutuse määrab Kernu Vallavalitsus, kas ehitusmäärusega või detailplaneeringuga.

Käesoleva planeeringuga on supelrandade rajamiseks reserveeritud järgmised alad:

- Kernu paisjärve ja rajatud tiikide kaldad;
- Allika tiigi kaldad.

Kõikide supelrandade juurde reserveeritakse kogu veekogu veeala ja selle kasutamist reguleerib Kernu Vallavalitsus.

2.6 Tootmisalad

Arvestades olemasolevaid väiketööstuse asukohti ja paigutust vallas ning Kernu valla seisukohta, mitte arendada vallas keskkonnaohtlikku ettevõtlust on käesoleva üldplaneeringuga reserveeritud väikeettevõtluse tarbeks järgmised tootmisalad:

- maa-ala Kibuna külas Tallinn-Haapsalu raudtee ja Laitse-Kibuna maantee vahel;
- maa-ala Haiba külas Tammiku teest läänes;
- maa-ala Haiba külas Haiba farmi tarbeks;
- maa-ala Haiba külas töökodade ja pumbajaama tarbeks;
- maa-ala Kernu külas endise farmi alad;
- maa-ala Laitse külas Laitse farmi tarbeks;
- maa-ala Laitse külas põhjapool Laitse-Kibuna teed;
- maa-ala Laitse külas lõunapool Laitse-Kibuna teed;
- maa-ala Kabila külas valla kirdepiiril Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla maanteest loode pool;
- maa-ala Kohatu külas Tallinn-Pärnu-Ikla ja Kirikla-Kohatu teeristist kagu pool;
- maa-ala Kustja külas valla Tallinn-Pärnu-Ikla maanteest ida pool.

Reserveeritud maa on kantud lilla värviga üldplaneeringu kaardile.

Käesoleva planeeringuga reserveeritakse maavarade ja kasutamiseks järgmised tootmisalad:

- Ruila karjäär;
- Mõnuste (Männiku) karjäär;
- Kirikla karjäär;
- Padula karjäär;
- Magaski karjäär;
- Kibuna karjäär.

Vastavalt jäätmekavale planeeritud kompostimisväljaku asukoht on kantud üldplaneeringu kaardile. Kompostimisväljak on ette nähtud ennekõike biolagunevate jäätmete, mis on kogutud Kernu valla parkidest, surnuaialt ja mujalt heakorratöödel ja reoveesetete kompostimiseks.

2.7 Maatulundusalad

Põllumajanduslikku maad on vallas 4 061 ha ja sellest kasutuses 2 538,3 ha. Maaviljakus on vallas erinev, paremad põllumaad jäävad Kernu ümbrusesse. Põllumajanduslikust maast on liigniisked ca 2200 ha. Liigniisketest maadest on dreneažiga kuivendatud 1 596 ha. Keskmise haritava maa väärtus on vallas 42 hindepunkti, Harjumaa keskmine on 39,2 hindepunkti.

Põllumajanduslike tegevuste arendamisel tuleb arvestada:

- heade põllumajandustavade järgimine (üldtunnustatud tootmisvõtted ja -viisid, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale);
- sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses mineraalväetiste kasutamise kohta kehtestatud nõuetega;
- allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 meetri ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus;
- kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 10 loomühiku loomi (nitraaditundlikul alal üle 5 loomühiku), peab olema lähtuvalt sõnnikliigist nõuetekohane sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla;
- sügavallapanuga lautades ei ole hoidlat vaja, kui laut mahutab 1 aasta koguse ja lauda sõnnikuga kokkupuutuvad konstruktsioonid vastama sõnnikuhoidlatele esitatavatele nõuetele;
- mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla hoidmisel ja kasutamisel tuleb lähtuda Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a, määrusest nr 288 (RT I 2001, 72, 443; 2002, 15, 89);
- reoveesete kasutamisel põllumajanduses tuleb lähtuda Keskkonnaministri 30.12.2002. a, määruse nr 78 (RTL 2003, 5, 48) tingimustest;
- metsade all on 35% valla territooriumist. Põlist endist riigimetsa on 1 560 ha ja seda haldab Riigimetsamajandamise Keskus (Vardi Metskond). Tagastatud on 1 113 ha metsa.

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse lageraide keeld ühe kilomeetri raadiuses Haiba asula ümber asuvates metsades ja seatakse kohustus RMK-le teatada Kernu vallale kolm kuud ette kavandatavatest lageraietest Laitse asulat ümbritsevas metsades.

2.8 Tehniline infrastruktuur

Vesivarustus - ja kanalisatsioon. Valla ülesandeks on vallaelanike varustamine puhta veega. Toimivad puhastusseadmed on eelduseks elamuehituse ja ettevõtluse arendamisele, seepärast peab heitvete kanaliseerimise põhieesmärgiks olema võimalikult süsteemsete kanalisatsioonivõrkude rajamine.

Kernu valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2002-2013 (2001) käsitleb Kernu vallas asuvaid suuremaid külasid ja nende kanaliseerimise olukorda ning heitvete puhastamisega seotud probleeme. Olukorra parandamiseks on esinevate puuduste alusel välja toodud vajalike rahaliste vahendite vajadus kanalisatsioonide korda tegemiseks ja heitvete puhastusseadmete kaasajastamiseks.

Koostatud arengukava toob konkreetse tegevuskavad rahastamiseks valla omavahendite, riiklike vahendite, fondide ja abiprogrammide vahendusel ning määrab laenude vajadused.

Täpsemalt on ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni areng lahendatud Aasa, Ruila ja Tuuliku aiandusühistutes, mille kohta on koostatud *Kernu valla Aasa, Ruila ja Tuuliku aiandusühistute ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava (2002)*. Valmimas on *Laitse-Vansi, Kaasiku ja Kibuna külade ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava*.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse, et veevarustuse ja kanalisatsiooni arendamine peab toimuma Kernu Vallavolikogu poolt vastu võetud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavade kohaselt ning arengukavade kohased tegevused ei ole üldplaneeringu muutmine.

Talupidajatele ja üksikmajapidajatele (hajaasustuses) soovitab vald väikepuhastusseadmete kasutamist.

Energeetika. Kernu vallas on koostatud energiamajanduse arengukava (Kernu valla energiamajanduse..., 2004), mis vaatleb komplekselt kõiki valla energia- ja kütusevarustuse süsteeme. Koostatud arengukava eesmärgiks on abistada vallavolikogu ja -valitsust ratsionaalsete pikaajaliste energiapoliitiliste otsuste vastuvõtmisel. Vallavalitsuse soovil on põhitähelepanu pööratud Haiba küla kaugküttesüsteemi renoveerimisvõimaluste leidmiseks. Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse, et energiamajanduse arendamine peab toimuma arengukava kohaselt.

Eelnevast tulenevalt on üldplaneeringu kaardile kantud Kernu valla energiamajanduse arengukava kohaselt Haiba külla rajatava kaugküttepriirkonna piirid.

2.9 Teed, avalikult kasutatavad teed ja rajad

Olemasolev teedevõrk vallas on piisava tihedusega, esmatähtsaks tuleb pidada kohalike teede seisukorra ja sõidetavuse parandamist. Teede kvaliteeti on vaja parandada ka selleks, et turist ja puhkaja külastaks valda ega pööraks halbade teelolude tõttu tagasi.

Kindlasti suureneb liiklussagedus Tallinn-Pärnu-Ikla maanteel. Praegu on liiklustiheduseks 2800...3000 autot ööpäevas, ent eeldatavalt kahekordistub see aastaks 2010.

Harju maakonnaplaneeringuga (1999) on ette nähtud koridori reserveerimine Tallinn-Pärnu-Ikla maantee teise niidi ja Kernu möödasoidu jaoks, milline on kantud üldplaneeringusse. Maanteeameti ettepanekul kehtestatakse Kernu möödasoidu trassile **500 m piiranguvöönd** projekteerimistingimuste väljastamiseni, kuid mitte kauemaks kui aastani 2012.

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse kohalike maanteedele 20 m laiune kaitsevöönd.

Teede hoolduse seisukohast on vaja koostada **valla teede arengukava**, millest selguks:

- teede omandi küsimused;
- hooldamise viisid, sagedus, vajalikkus jne;
- kuidas teedehooldusel plaanitakse kasutada valla territooriumil olevaid kruus-liiva varusid.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse, et teede kasutamise kord ja korra peab toimuma Kernu Vallavolikogu poolt vastu võetud arengukavade kohaselt.

Käesolevas üldplaneeringus on toodud ettepanekud osade teede muutmiseks tulevikus riigiteedeks ja perspektiivsete valla teede asukohad.

Riigiteedeks soovitakse muuta teed, mida kasutatakse üldiseks liiklemiseks kompaktsetel asustatud alade vahel ja läbi nende ning ühendavad neid kõiki põhi- ja tugimaanteedega:

- muuta riigiteeks Laitse farmide esine tee vahemikus AS Palkehituse ristmikust kuni Paali talu ristmikuni ja muuta vallateeks praegune riigitee lõik AS Palkehituse ristmikust kuni Vana Haapsalu maantee ristini, mis täna poolitab Laitse lossi lossipargist;
- muuta riigiteeks Magaski-Laitse raudteejaama tee;
- muuta riigiteeks Hingu-Laitse raudteejaama tee;
- muuta riigiteeks Kernu-Mõnuste tee;
- muuta riigiteeks Hingu-Kaasiku tee;
- muuta riigiteeks Pohla-Tuuliku tee.

Perspektiivsete vallateede tarbeks reserveerida trassid Laitse ja Kernu külas:

- Laitse külas ühendustee rajamiseks;
- Kernu külas ühendusteerajamiseks.

Avalikult kasutatavad teedena määratletakse käesoleva planeeringuga kõiki sillutatud teed ja teed, mis läbi mistahes maavalduste on ainsaks juurdepääsuks, mistahes kinnistule, mida vajadusel täpsustatakse valla teede arengukavas. Peamised olulised avalikult kasutatavad ja avalikuks kasutamiseks määratud teed on näidatud üldplaneeringu kaardil. Käesolevale üldplaneeringule on lisatud teede nimikiri (Lisa 2), mida Kernu vald soovib määrata avalikult kasutatavateks teedeks.

Eesmärgiga selgitada ja juhtida tähelepanu, kui väga sõltub looduse säilimine ja eksisteerimine inimesest endast ja laste keskkonnateadlikkuse kujundamiseks ning kodukoha looduse tundmiseks, on käesoleva üldplaneeringuga määratud **Ruila kooli õpperaja asukoht**, kus viibimine päikesetõusust päikeseloojanguni on kõigile vaba.

2.10 Kompaktse asustusega alad

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta kehtivat Harju maakonna planeeringut. Nimetada tiheasustusega alad Kernu vallas kompaktse asustusega aladeks, kus on detailplaneeringu kohustus.

Kompaktse asustusega aladeks (territooriumi osadeks) on üldplaneeringus piiritletud kompaktse hoonestusega, teede ja ühiste tehnovõrkudega külaosad, aianduspiirkonnad (aiandusühistute maa-alad) ja Kernu ja Ruila mõisakompleksid.

Olemasolevad kompaktse asustusega aladeks (territooriumi osadeks) vallas on Haiba ja Laitse asula keskused ja aiandusühistute alad Kaasiku, Kabila, Kibuna, Laitse, Pohla, Ruila ja Vansi külades.

Olemasolevad kompaktse asustusega alad on oranži joonega piiritletud üldplaneeringu kaardil. Käesoleva üldplaneeringuga piiritletud olemasolevad kompaktse asustusega alad on tiheasustusega aladeks *maareformiseaduse* tähenduses.

2.10.1 Haiba küla

Kernu valla administratiivseks keskuseks on Haiba küla. Asula keskus on struktuurilt suhteliselt kompaktne ja seal paiknevad vallamaja, lastekodu, kultuurimaja, lasteaed, raamatukogu jt kaubandus-teeninduslikud asutused (kauplused, sidejaoskond). Asulas elab kokku 384 elanikku.

Hoonestuse edasisel arendamisel teeb käesolev üldplaneering ettepaneku elamuehituses lähtuda asula struktuuri kompaktsemaks muutmise vajadusest. Elamuehituseks on reserveeritud alad idasuunas kahele poole teed. Tööstus- ja tootmisala on planeeritud läänesuunas piki maanteed, kus asuvad olemasolevad tootmishooned ja töökojad.

Säilitada metsad hoonestatud ala ümber, kui roheline vöönd. Selleks määratakse käesoleva planeeringuga asula keskusest lõunas asuv mets kaitsemetsa kategooriasse. Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse Haiba külas nõue vähemalt 50 m laiuse haljasvööndi rajamiseks tootmisalade eraldamiseks teistest aladest, kaasa arvatud tee äärde. Tee ääres on kohustuslik haljastusvöönd vähemalt 15 m.

Edasine detailplaneeringute koostamine (kui ei koostata asula keskuse kohta üldplaneeringut) peab lähtuma üldplaneeringu kaardil toodud Haiba küla kaardist M 1:10 000). Tabelis 7 on toodud lubatud maakasutuse sihtotstarbed Haiba külas.

Tabel 7. Haiba külas

Katastri-üksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhisihotstarvete liigid						
	Elamuala	Tootmisala	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Üldkasutatav ala	Kaitstav ala	Maatulundusala
	E	T	P1	P2	A	H	M
Elamumaa	60%						+
Ärimaa	+	+		+			+
Tootismaa, mäetööstusmaa		+					
Sotsiaalmaa (haljasmaa)	20%		+	+	+		
Transpordimaa	+		+	+	+		+
Kaitsealune maa	+				+	+	+
Maatulundusmaa	+						+

2.10.2 Laitse küla

Kernu valla Laitse piirkonna külade Kaasiku, Kibuna, Laitse, Hingu ja Vansi arengukava 2005-2015 (2004) näeb ette, et aastal 2015 on Laitse piirkond on hea mainega elamurajoon, milles on ühendatud maa ja linna tugevad küljed.

Piirkonna keskseks asulaks on Laitse küla, milles asuv Laitse loss on olnud läbi aegade keskseks asutuseks, mis on soodustanud kompaktselt asustatud ala kujunemist Laitse lossi ümber asulat läbiva tee äärde.

Asula edasisel arendamisel teeb käesolev üldplaneering ettepaneku rajada uus tee ja elamuehituses lähtuda asula struktuuri kompaksemaks muutmise vajadusest.

Elamuehituseks on reserveeritud alad põhjasuunas uuest kavandatavast teest ja lõunasuunas olemasolevast teest.

Tootmisalad on planeeritud olemasolevaid tootmishooneid ja töökodasid arvestades ja ei nähta ette nende laiendamist ning võimaliku arengu puhul

on ette nähtud uute tootmisaladena kasutusele võtta alad Laitse külast läänes mõlemal pool Laitse-Munalaskme teed.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse Laitse külas nõue vähemalt 50 m laiuse haljasvööndi rajamiseks tootmisalade eraldamiseks teistest aladest, kaasaarvatud tee äärde. Teede korral 15 m.

Tabelis 8 on toodud lubatud maakasutuse sihtotstarbed Laitse külas.

Tabel 8. Laitse külas

Katastri-üksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhisihotstarvete liigid						
	Elamuala	Tootmisala	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Puhkeala hoonete ehitamise õigusega	Üldkasutatav ala	Kaitstav ala	Maatulundusala
	E	T	P1	P2	A	H	M
Elamumaa	60%						+
Ärimaa	+	+		+			+
Tootmismaa, mäetööstusmaa		+					
Sotsiaalmaa (haljasmaa)	20%		+	+	+		
Transpordimaa	+		+	+	+		+
Kaitsealune maa	+				+	+	+
Maatulundusmaa	+						+

Edasine detailplaneeringute koostamine (kui ei koostata asula keskuse kohta üldplaneeringut) peab lähtuma koostatud arengukavast ja üldplaneeringu kaardil toodud Laitse küla kaardist M 1:10 000.

2.11 Detailplaneeringu kohustusega alad

Käesoleva üldplaneeringuga on määratletud järgmised detailplaneeringu kohustusega alad ja juhud Kernu vallas.

Detailplaneeringu kohustusega aladeks on määratud:

- detailplaneeringu koostamine on kohustuslik olemasolevatel selgelt piiritlevatel kompaktse asustusega territooriumi osadel;

- detailplaneeringu koostamine on kohustuslik üldplaneeringus reserveeritud elamualadel, mis on käsitletavat kavandatavate selgelt piiritletavat kompakte asustusega territooriumi osadena;
- lisaks on detailplaneeringu koostamine kohustuslik:
 1. puhke- või spordiotstarbelise hoonestuse või maakasutusega alal;
 2. keskkonda ohustada võiva tööstus- (sh laoplatid puidule) või teenindusehitiste rajamisel;
 3. kalda piiranguvööndis kinnistute jagamisel;
 4. Kernu ja Ruila mõisakompleksides;
 5. Tallinn-Pärnu-Ikla maanteest mõlemale poole 200 m lauses vööndis;
 6. Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla maanteest mõlemale poole 150 m lauses vööndis.

Detailplaneering koostatakse üldjuhul üldplaneeringuga kavandatu elluviimiseks, kuid sellega võib taotleda ka üldplaneeringu osalist muutmist (va käesolevas planeeringus kehtestatud keeldude korral).

Detailplaneeringu koostamine toimub Kernu valla ehitusmääruses sätestatud korras.

2.12 Väärtuslikud alad/eritingimustega alad

Mitmed piirkonnad vallas on juba praeguseks väljakujunenud säilitamist vääriatena. Lähtudes nende alade väljakujunenud ilme säilitamise soovist ongi seal ehitus- ja elutegevuse reguleerimiseks kehtestatud mõningad täiendavad vallapoolsed normid.

Esiteks kuuluvad säilitamisele need alad, mida asustavad teaduslikust seisukohast eriti huvipakkuvad taime- ja loomaliigid, või mis pakuvad huvi oma geoloogilise ehituse ja omapäraste pinnavormide tõttu. Eriti see pärast, et nende hävimisel ei ole inimesel neid võimalik taastada ega uuesti luua. Teiseks kuuluvad säilitamisele need alad, kus inimese mõju on märgatav, kuid see on rohkem suunav, kui valitsev, siin on säilinud endine kultuurmaastik koos kiviaedade ja vanade ehitistega.

2.12.1 Väärtuslikud põllumaad

Väärtuslike põllumaadena on üldplaneeringus toodud olemasolevad maaparandusobjektid, mille puhul tuleb jälgida, et võimalik arendustegevus ei põhjustaks terve süsteemi töö lakkamist.

2.12.2 Väärtuslikud maastikud ja miljööväärtusega alad

Teemaplaneeringuga (Asustust ja maakasutust..., 2003) on Harju maakonnas määratud väärtuslikud maastikud, mis koosnevad väärtuslikest loodus- ja puhkemaastikest (MR, M) ning algupärastest ajastumaastikest (M, K). Vastavalt teemaplaneeringule on Kernu valla piires määratud kolm algupärast ajastumaastikku, need on:

- Muusika – hästi säilinud põline hajaküla avarate põllumaastikuvaadete ja looklevate küladeedega;

- Kirikla – põlise ühendustee ääres paiknev hästi säilinud muustriga ajas-tumaastikuga küla;
- Kohatu – põline asustusala ja säilinud hajaküla.

Väärtusliku maastiku omapärast tulenevalt on väärtuslikele maastikele teemaplaneeringuga seatud teatud eritingimusi, mis kehtivad üksnes antud ala piires. Tabelis 9 on toodud väärtushinnangud neile maastikele ja soovituslikud meetmed.

Tabel 9. Mõjud ja soovitused (Asustust ja maakasutust..., 2003)

Piirkond	Väärtuse struktuur (visuaalne, mentaalne)	Ohustatus (I-III)	Ohutegurid, tähtsus (ehitus, puhkema, loodusk)	Soovituslikud meetmed
Muusika	8,2	II	E-2,L-8	PT, HK
Kirikla	7,3	II	E-3,L-7	PT, HK
Kohatu	8,2	II	E-2,P-2,L-6	PT, HK

PT - põllumajandustoetus, HK – hoolduskava

Kernu valla üldplaneering määrab täiendavalt väärtuslike maastikena:

- Ruila – ajaloolise mõisaansambli ja avarate põldudega hajaküla;
- Kabila – Vasalemma jõge ümbritsev suurte soo- ja metsaalade ning vanade puisniitudega küla.

Kõigile väärtuslikele maastikele on seatud üldine soovitus maastikuhoiduskavade koostamiseks. Hoolduskavad on aluseks väärtuslike maastike säilitamisele ja taastamisele. Nende põhjal kavandatakse hoolduseks vajalikke meetmeid.

Valla eesmärk on kasutada valla looduskeskkonda võimalikult säästlikult nii, et see säiliks kasutamise- ja elamisväärseks ka tulevastele põlvetele. Siinkohal on välja toodud piirkonnad, mille edasise kasutamisel tuleks looduse säilitamisele erilist rõhku panna:

- Jutapere oja ja selle äärsed luhad;
- Kustja luht võtta kaitse alla maastikulise tähtsuse ja liigilise koosseisu tõttu;
- Päraldi luht võtta kaitse alla liigilise koosseisu tõttu.

Luha alad pakuvad huvi eelkõige klassikalise näidisalana. Kaitseala loomine on võimalik koostöös Nissi ja Märjamaa vallaga.

Väärtusliku maastikumiljööga aladeks, lisaks maakonna teemaplaneeringus, mis on kantud ka üldplaneeringu kaardile, loetakse käesoleva üldplaneeringuga järgmised alad:

- Hingu oja äärne ala;
- Mõnuste metsaala;
- Kabila (Suure-Aru) sooala;
- mõlemad ajutised veekogud (Keldimäe järv ja Hundikurk);
- tammik Ruila külast lõunas;
- Ruila pais, selle ümbrus ja jõeäärne park.

Nendel aladel tuleb tähelepanu pöörata sellele, et säiliks alade omapära, nende looduslike motiivide ja vormide väljakujunenud suhe. Vältida kõiki omaduselt või väljanägemiselt piirkonnale võõraid elemente.

Käesoleva üldplaneeringuga määratakse miljöövärtuslikuks ehitiseks:

- Vana sild Kabila külas.

2.12.3 Roheline võrgustik

Teemaplaneeringuga (Asustust ja maakasutust...,2003) on Harju maakonnas määratletud roheline võrgustik, mis koosneb tuumaladest ja rohekoridoridest. Teemaplaneering seab rohelise võrgustiku tugialadele ja koridoridele üldised kasutustingimused, mis peavad tagama rohelise võrgustiku toimimise. Peamiseks nõudeks on see, et looduslike alade osatähtsus tugialades ei tohi langeda alla 90%.

Kernu valla piirdesse on määratletud viis suurt piirkondliku tasandi tuumala (T8), millest kaks tuumala jäävad tervikuna valda ja osaliselt jääb valda kolm tuumala. Kõik on omavahel ühendatud koridoridega (K8).

Käesoleva planeeringuga on nimetatud tuumalade ja koridoride piire muudetud ja täpsustatud vastavalt valla üldplaneeringu mõõtkavale ja võrgustiku täpsustamisel on arvesse võetud valla poolt oluliste looduskooslused ning väärtuslikud maastikumiljööga alad, et moodustuks terviklik, nii maakondlikke kui ka valla seisukohalt tähtsaid alasid hõlmav võrgustik (roheline võrgustiku kasutuse tingimused on käsitletud lisa 3)

Võrgustik on rohelise täpilise tingmargiga kantud üldplaneeringu kaardile.

2.12.4 Kaitstavad alad ja objektid / Natura 2000

Kernu vallas on kolm kaitsealust parki – Laitse, Haiba ja Kernu park - mis on kantud üldplaneeringu kaardile.

Kaitstavaid looduse üksikobjekte ümbritseva piiranguvööndi ulatus on kehtestatud keskkonnaministri 1.06.2002. a määrusega nr 43 ja Kernu vallas on piiranguvööndid määratud järgmiselt:

- Kernu kadakas **30 m;**
- Ukukivi **10 m.**

Natura 2000 võrgustikku kuuluvate aladena on Kernu valla ajutise kaitse alla võetud kaks ala:

- **Linnuraba loodusala** (osaliselt Rapla maakonnas) loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala: 3490 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: jõed ja ojad (3260), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), lood (alvarid) (6280), sinihelmikakooslused (6410), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530), rabad (7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarja-

maad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja raba- metsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: saarmas (*Lutra lutra*); kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), eesti soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*), püst-linalahik (*Thesium ebracteatum*);

- **Ruila-Kernu loodusala** loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala: 824 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), rabad (7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), lubjarikkad madalsood läänemõõkrohuga (7210), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), eesti soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*).
- **Soonidu püsielupaik** loodusdirektiivi II lisa liikide elupaikade kaitseks. Kaitstavaks liigiks on eesti soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*).

2.12.5 Ettepanekud kaitstavate alade ja objektide kohta

Käesoleva planeeringuga sätestatakse, et kõik üksikud või gruppidega kasvavad puud (mida ei saa käsitleda metsana), **mille diameeter on üle 41 cm** on olulise tähtsusega põlispuud ja kõik toimingud nendega tuleb kooskõlastada Kernu Vallavalitsusega.

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse **Ruila paisu ümber 100 m laiune ehituskeelu ala**, mis ei laiene Ruila paisu korrashoiu- või renoveerimise ja sellega seotud töödele. Ehituskeeluala ei ulatu paisust teisele poole Ruila-Laitse maanteed.

Käesoleva planeeringuga kavandatakse võtta kaitse alla Töökmani paisjärvest läänes asuvat maa-ala. Mis võetakse kaitse alla, kui botaanilise ja maastikulise tähtsusega ala.

Käesoleva planeeringuga kavandatakse võtta kaitse alla järgmised üksikobjektid:

- allikad Kabila külas;
- männid Kabila külas kahe elektri liini ühinemise kohas.

Käesoleva planeeringuga kavandatakse võtta kaitse alla potentsiaalse sookaitsealana Suure-Aru soo Kabila külas.

Kaitse alla võtmiseks tuleb teha eelnevad uuringud kaitseala suuruse kohta, et leppida kokku piirangute ulatus kaitseala kehtestamiseks. Kuni nende toimingute valmimiseni tuleb keskkonda muutva tegevuse jaoks lähemal, kui **200 m** eelnevalt taotleda kooskõlastus Kernu Vallavalitsuselt.

2.13 Senise maakasutuse säilitavad alad

Käesoleva üldplaneeringuga väljaspool määratud ja reserveeritud alasid sihtotstarbeid ei muudeta ega piirata ning sihtotstarvete määramine ja muutmine nendel aladel ei ole üldplaneeringu muutmise aluseks. Sihtots-

tarbe määramisel või muutmisel väljaspool detailplaneeringu kohustusega alasid lähtutakse *maakatastriseadusest* (RT I 1994, 74, 1324; 2001, 9, 41; 93, 565; 2002, 47, 297; 61, 375; 63, 387; 99, 579; 2003, 51, 355).

Maareformi ajal õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamisel, maa ostu-eesõigusega erastamisel, vaba metsamaa ja põllumajandusmaa erastamisel ning maa riigi omandisse jätmisel määrab maa sihtotstarbe Kernu Vallavalitsus senise maakasutuse alusel.

2.14 Maa-alade taotlemine munitsipaalomandisse

Käesoleva üldplaneeringuga on kavandanud maade munitsipaliseerimine lähtuvalt valla arengu vajadustest. Munitsipaalomandisse kavandatakse võtta munitsipaalomandusse jäävate hoonete ja rajatiste alune maa, endised külakogukonnamaad, sotsiaal-kultuurilise otstarbega ja puhkeotstarbeline maa, valla arenguks vajalik maa, munitsipaalasutuste maa ja valla teede korrashoiu ja remontimise tarbeks vajalike karjääride maa.

Munitsipaalomandisse taotletakse:

- M-1 – Jaanitule maaüksus Kohatu külas 3,46 ha;
- M-2 – Laitse biotiigi maaüksus ja biotiigi tee Laitse külas 1,67+0,73 ha;
- M-3 – Allika-Tiigi maaüksus, Allika külas 3,22 ha;
- M-4 – Kohatu-Tiigi maaüksus Kohatu külas 10,24 ha;
- M-5 – Töökmanni paisjärv 1,99 ha;
- M-6 – Ruila pargi osa (koos laululava kohaga) 10 ha;
- M-7 – Paisuääre maaüksus Ruila külas 7,9 ha;
- M-8 – Sotsiaal-maja maaüksus, Mõnuste külas 1,86 ha.

Karjääride alune maa:

- M-9 – Kibuna karjäär 2,0 ha;
- M-10 – Kirikla karjäär 3,0 ha;
- M-11 – Mõnuste karjäär 12,5 ha;
- M-12 – Kalamatsu karjäär ja turba karjäär 32,17 + 10 ha.

Kalmistu laiendamiseks:

- M-13 – Laitse kalmistu ja laienduse maa ning tee 1,88 ha.

Endised valla maad kokku:

- M-14 – Sooääre 25 maaüksus;
- M-15 – Kangermaa 28 maaüksus;
- M-16 – Kruusimaa 29 maaüksus;
- M-17 – Vaestemaja 85 maaüksus.

Kokku 24,76 ha.

- M-18 - Koolitua maaüksus, Ruila külas 7,49 ha;
- M-19 – Haljasalade alune maa Laitse asulas
- M-20 – Uue-Koidula maaüksus

Maa-alad Haiba asulas, mis on vajalikud asula puhke- ja haljasalade rajamiseks ning laiendamiseks, valla üldkasutatava alade tarbeks ning arendustegevuseks:

- M-21 Haiba asula, mille koosseisus on:
 1. Haiba mõisa tiigid 5,61 ha;
 2. Kernu vallamaja I e “Haiba keskväljak” 4444 m²;
 3. Kernu rahvamaja parkla 1780 m²;
 4. Haiba pargi I 11928 m²;
 5. Haiba pargi II 4213 m²;
 6. Uue Haiba pargi 14065 m²;
 7. Takja 14898 m²;
 8. Kuusetuka 19355 m²;
 9. Uue aiandi, nn “aiamaad” 3,73 ha;
 10. Vana aiandi nn “aiamaad” 11791 m²;
 11. Poetaguse nn “aiamaad” 9937 m²;
 12. Haiba keskuse I, majade vaheline ala 29342 m²;
 13. Haiba keskuse II, majade vaheline ala 7807 m²;
 14. Haiba keskuse III, majade vaheline ala 1269 m²;
 15. Haibapõllu 5418 m²;
 16. Nurmiku 14077 m²;
- M-22 - Haiba asula Valla 2,74 ha;
- M-23 - Haiba asula Tuuleveski 15 ha.

3 MAA-ALADE E HITUSTINGIMUSED

Maa-alade üldised ehitustingimused Kernu vallas kehtestatakse käesoleva üldplaneeringu ja Kernu valla ehitusmäärusega. Ehitusmäärusega ei saa vähendada ega kehtetuks tunnistada üldplaneeringuga kehtestatud ehituspiiranguid. Loodusvarade säästliku kasutamise, terve elukeskkonna tagamise, keskkonnaprobleemide ennetamise, väärtuslike põllumaade, loodus- ja kultuurmaastike ning roheline võrgustiku säilitamiseks võib ehitusmäärusega kehtestada täiendavaid ehituspiiranguid.

Elamuehituses peab jääma põhiliseks ühepereelamute ehitamine. Suur- elamuid on otstarbekas ekspluateerida seni, kuni nende seisukord on enam- vähem aja nõudeid rahuldav ja uute elamute rajamine püsib vanade säilitamisest kallim.

Vald pooldab vanade talukohtade taaskasutusele võtmist maaomanike poolt.

Ehitamisel tuleb arvestada loodusliku ümbrusega. Vältida tuleb suuremaid pinnavormide muutmisi juurdepääsu teede või hoonete paigutamiseks nõlvadele. Maastiku struktuur peab olema hoonete ja rajatiste paigutuse aluseks. Ehitiste paigutamisel tuleb lisaks lähiümbrusele arvestada kogu vaateväljaga. Ehitise püstitamisel tuleb samuti silmas pidada, et selle juurde rajatavad kommunikatsioonid (teed, elektriliinid jt) oleksid võimalikult lühemad ja ei muudaks puhkemaastiku väärtust.

Olemasolevate puithoonete rekonstrueerimise puhul Kernu vallas ei ole soovitatav kasutada plastikaknaid, plastikuksi ja plastikvoodreid. Samuti pole soovitatav neid kasutada paekivist hoonete puhul. Hoonete puhul, mis on ehitatud enne 1945. a ei soovitata muuta aknaraamide laiust ja impostide jaotust.

Võttes arvesse väärtuslike maastike omapära, roheline võrgustiku kavandamist ja loodus- ning miljööväärtuste esinemist jaotatakse käesoleva üldplaneeringuga vald neljaks piirkonnaks, kus sätestatakse ehitustingimused hajaasustuses (väljaspool olemasolevaid ja kavandatavaid selgelt piiritletavaid kompaktse asustusega territooriumi osasid). Need on:

- **Ruila piirkond.** Ruila piirkonnana käsitleb üldplaneering Kabila, Muusika, ja Ruila külasid;
- **Kohatu piirkond.** Kohatu piirkonnana käsitleb üldplaneering Allika, Kirikla, Kohatu ja Metsanurga külasid;
- **Laitse piirkond.** Laitse piirkonnana käsitleb üldplaneering Pohla, Hingu, Kaasiku, Kibuna, Laitse ja Vansi külasid;
- **Kernu piirkond.** Kernu piirkonnana käsitleb üldplaneering Haiba, Kernu, Kustja ja Mõnuste külasid.

Üheski piirkonnas ei kehti piirangud elamutevahelisele kaugusele ja elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse pindalale juhtudel, kui:

- elamut soovitakse ehitada kohta, kus on varem elamu asunud (arvesse ei tule enne 1940. aastat hävinud ja lagunened hooned);
- kui projekteerimistingimused elamule on määratud või detailplaneeringu lähteülesanne kinnitatud enne käesoleva üldplaneeringu jõustumist.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse ehitustingimused piirkondade kaupa järgnevalt:

3.1 Ruila piirkond

1. Piirkonnas on katastriüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel selle minimaalseks lubatud pindalaks **1,5 ha**. See on ühtlasi ka minimaalne elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse pindala, millele võib ehitusõiguse anda;
2. Piirkonnas on kahe elamu väikseimaks lubatud vahekauguseks **sada viiskümmend (150) m**. Rohelise võrgustiku alal on väikseim lubatud vahekaugus **kolmsada (300) m**. Kui ehitatav elamu moodustab katastriüksusel paiknevate hoonetega ühtse kompleksi, ei kehti piirang ühtses kompleksis paiknevate elamute omavahelise kauguse suhtes. Ühtsesse kompleksi ei saa elamut ehitada, kui seal on juba rohkem kui üks elamu;
3. Piirkonnas ei tohi vaadete säilitamiseks ehitada elamuid Ääsmäe–Haapsalu–Rohuküla maanteeaga, Ääsmäe–Kernu ja Ruila–Laitse maanteeaga külgnevatele põllumassiividele ja puisniitudele (edaspidi põld), välja arvatud juhtudel, kui elamute, aga ka elamut teenindavate tehno võrkude ja –rajatiste püstitamine, ei riku nimetatud maanteedelt avanevaid põllumaastikuvaateid ja elamu ei paikne põllu servast kaugemal kui **30 m**.

3.2 Kohatu piirkond

1. Piirkonnas on katastriüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel selle minimaalseks lubatud pindalaks **1,0 ha**. See on ühtlasi ka minimaalne elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse pindala, millele võib ehitusõiguse anda;
2. Piirkonnas on kahe elamu väikseimaks lubatud vahekauguseks **sada (100) m**. Rohelise võrgustiku alal on väikseim lubatud vahekaugus **kaks-sada (200) m**. Kui ehitatav elamu moodustab katastriüksusel paiknevate hoonetega ühtse kompleksi, ei kehti piirang ühtses kompleksis paiknevate elamute omavahelise kauguse suhtes.
3. Piirkonnas (väljaarvatud roheline võrgustiku alal) võib põhjendatud juhtudel vähendada elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse minimaalset lubatud pindala või väikseimat lubatud elamutevahelist kaugust, kuid mitte mõlemat üheaegselt.

3.3 Laitse piirkond

1. Piirkonnas on katastriüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel selle minimaalseks lubatud pindalaks **5000 m²**. See on ühtlasi ka minimaalne elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse pindala, millele võib ehitusõiguse anda;
2. Piirkonnas on kahe elamu väikseimaks lubatud vahekauguseks **sada (100) m**. Rohelise võrgustiku alal on väikseim lubatud vahekaugus **kaks-sada (200) m**. Kui ehitatav elamu moodustab katastriüksusel paiknevate hoonetega ühtse kompleksi, ei kehti piirang ühtses kompleksis paiknevate elamute omavahelise kauguse suhtes.
3. Piirkonnas (väljaarvatud rohelise võrgustiku alal) võib põhjendatud juhtudel vähendada elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse minimaalset lubatud pindala või väikseimat lubatud elamutevahelist kaugust, kuid mitte mõlemat üheaegselt.

3.4 Kernu piirkond

1. Piirkonnas on katastriüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel selle minimaalseks lubatud pindalaks **5000 m²**. See on ühtlasi ka minimaalne elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse pindala, millele võib ehitusõiguse anda;
2. Piirkonnas on kahe elamu väikseimaks lubatud vahekauguseks **sada (100) m**. Rohelise võrgustiku alal on väikseim lubatud vahekaugus **kolm-sada (300) m**. Kui ehitatav elamu moodustab katastriüksusel paiknevate hoonetega ühtse kompleksi, ei kehti piirang ühtses kompleksis paiknevate elamute omavahelise kauguse suhtes.
3. Piirkonnas (väljaarvatud rohelise võrgustiku alal) võib põhjendatud juhtudel vähendada elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse minimaalset lubatud pindala või väikseimat lubatud elamutevahelist kaugust, kuid mitte mõlemat üheaegselt.

4 KEHTIVAD PIIRANGUD

Maa- ja veealade kasutamisel tuleb kinni pidada õigusaktidega kindlaks määratud piirangutest mida pole üldplaneeringuga leevendatud või täiendavalt piiratud.

Üldplaneeringu kaartidel on kajastatud põhilised kaitsevööndid. Muud piirangud on toodud allolevas peatükis. Selles on esmalt välja toodud piirangut kehtestav seadus või määrus ning piirangu üldiseloome. Täpsemaks piirangute rakendamiseks või nendega põhjalikumalt tutvumiseks on vajalik siin toodud seaduste ja määrustega vahetu tutvumine.

4.1 Riikliku kaitse all oleva mälestise kaitsevöönd

Alus: *Muinsuskaitseseadus* (RT I 2002, 27, 153; 47, 297; 53, 336; 63, 387; 2004, 25, 171).

Muinsuskaitset korraldavad Kultuuriministeerium, Muinsuskaitseamet ning vallavalitsus.

Muinsuskaitseameti ning Kernu vallavalitsuse loata on kinnismälestisel keelatud järgmised tegevused:

- konserveerimine, restaureerimine ja remont;
- ehitamine, sealhulgas ehitise laiendamine juurde-, peale- või allaehitamise teel, ning lammutamine;
- katusealuse väljaehitamine ning kangialuse ja õuede kinni- ja täisehitamine;
- ajalooliselt väljakujunenud tänavatevõrgu, ehitusjoone ja kruntide (kinnistute) piiride muutmine ning kruntimine;
- krundi või kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine;
- katusemaastiku, ehitiste fassaadide, sealhulgas uste, akende, treppide, väravate jms muutmine;
- ehitisele seda kahjustavate või selle ilmet muutvate objektide, nagu reklaami ja info paigaldamine ning katusele tehnilise seadme paigaldamine, samuti muul viisil mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise ilme muutmine ja ehitusdetailide ümberpaigutamine;
- siseruumis avatud detailide, ehituselementide ja –konstruktsioonide algsest asukohast eemaldamine, katmine või nende muul viisil rikkumine;
- algupärasest erinevate ja algupäraseid matkivate ehitusmaterjalide kasutamine;
- teede, trasside ja võrkude rajamine ning remontimine;
- haljastus-, raie- ja kaevetööd, maaharimine ja õue ümberkujundamine;
- teisaldatavate äriotstarbeliste objektide (kiosk, müügipaviljon, välikohvik vms), valgustuse, tehnovõrkude ja –rajatiste ning reklaami paigutamine.

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatises esitatud kitsendused. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

- maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.

Avalik-õigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igapäev vaba juurdepääs.

Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tava-kohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama igapäev vaba läbi-pääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras.

Mälestist võib konserveerida, restaureerida või remontida ainult muinsus-kaitse eritingimusi järgiva projekti alusel ja erialaspetsialisti muinsus-kaitsealase järelevalve all.

Muinsuskaitseala ja mälestise silueti nähtavuse ja vaadeldavuse tagamiseks tuleb detailplaneeringut koostades arvestada Muinsuskaitseametiga koos-kõlastatud eritingimusi.

Kernu valla muinsuskaitse objektid on toodud lisa 1.

4.2 Riikliku kaitse all olevate loodusobjektide piirangud

Alus: *Looduskaitseadus* (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152);
 Keskkonnaministri 01.12.2000. a, määrus nr 73, *Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine* (RTL 2001, 21, 282; 2002, 45, 620; 79, 1217; 2003, 46, 678; 679; 113, 1792);
 Vabariigi Valitsuse 30.05.2000. a määrus nr 173, *Kaitsealuste parkide kaitse-eeskiri* (RT I 2000, 43, 272);
 Keskkonnaministri 1.06.2002. a määrus nr 43 *Harju maakonnas asuvaid kaitstavaid looduse üksikobjekte ümbritseva piiranguvööndi ulatus* (RTL 2002, 79, 1217);
 Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52 *Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine* (RTL 2004, 69, 1135).

Loodust kaitstakse looduse säilitamise seisukohalt oluliste alade kasutamise piiramisega, kaitse alla võetud loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku isenditega ning kivististe ja mineraalide eksemplaridega sooritavate toimingute reguleerimisega ning loodushariduse ja teadustöö soodustamisega. Looduse kaitsel lähtutakse tasakaalustatud ja säästva arengu

põhimõtetest, kaaludes iga kord looduskaitse seisukohalt tõhusamate lahenduste rakendamise võimalusi.

Kaitstavad loodusobjektid on:

- kaitsealad;
- hoiualad;
- kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid;
- püsielupaigad;
- kaitstavad looduse üksikobjektid;
- kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid.

Maastikukaitseala on kaitseala maastiku säilitamiseks, kaitsmiseks, uurimiseks, tutvustamiseks ja kasutamise reguleerimiseks. Maastikukaitseala eritüübid on park, arboretum ja puistu. Maastikukaitseala võimalikud vööndid on sihtkaitsevöönd ja piiranguvöönd.

Kernu vallas asuvate kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitseja on Harjumaa keskkonnateenistus.

Pargi kaitse eesmärk on ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendrooloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt, esteetiliselt ja puhkemajanduslikult väärtusliku puistu ning pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega. Pargi maa-ala on piiranguvöönd.

Pargi valitseja nõusolekuta on pargis keelatud:

- katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- maakorralduskava kinnitamine;
- metsamajandamiskava väljastamine;
- detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- projekteerimistingimuste andmine;
- uute maaparandussüsteemide rajamine;
- puhtpuistute kujundamine;
- veekogude veetaseme muutmine;
- teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
- uute ehitiste püstitamine;
- väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine.

Pargis on keelatud maavarade ja maa-ainese kaevandamine ja jäätmete ladustamine.

Kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit. Kaitstava loodusobjekti valitseja võib kooskõlastamisel kirjalikult seada tingimusi.

Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud:

- uue maaparandussüsteemi rajamine;

- veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
- maavara ja maa-ainese kaevandamine;
- puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- uuendusraie;
- biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise, püstitamine;
- jahipidamine ja kalapüük;
- sõidukiga, maastikusõidukiga või ujuvvahendiga sõitmine, välja arvatud liinirajatiste hooldamiseks vajalikeks töödeks ja maatulundusmaal metsamajandustöödeks või põllumajandustöödeks;
- telkimine, lõkketegemine ja rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning nende olemasolu korral peab kinnisasja valdaja tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile. Õuemaal, kus asub kaitstav looduse üksikobjekt, võivad teised isikud viibida kinnisasja valdaja nõusolekul.

Kinnisasja omandamise menetluse algatamise õigus on keskkonna ministril või tema volitatud isikul.

Kinnisasja omanikule esitatavas ettepanekus peab olema märgitud:

- selle kinnisasja andmed, mille omandamise on riik algatanud;
- kinnisasjal paikneva kaitstava loodusobjekti kirjeldus;
- kinnisasja hinnaettepanek koos maa väärtuse määramiseks tellitud eksperdiarvamustega;
- ettepaneku kehtivuse aeg;
- kinnisasja omandamise lisatingimused.

4.3 Hoiualade võrgustikust tulenevad piirangud

Alus: *Säästva arengu seadus* (RT I 1995, 31, 384; 1997, 48, 772; 1999, 29, 398; 2000, 54, 348);
Looduskaitse seadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373 RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152);
 Vabariigi Valitsuse 25.07.2000. a. korraldus nr 622-k, *Riiklik programm «Eesti Natura 2000» aastateks 2000–2007* (RTL 2000, 88, 1337);
 Vabariigi Valitsuse 06.05.2003. a korraldus nr 267, *Aastateks 2000-2007 koostatud riikliku programmi "Eesti Natura 2000" II etapi (2003-2007) tegevuskava kinnitamine* (RTL 2003, 60, 847);
 Euroopa Ühenduste Nõukogu Loodusdirektiiv 92/43/EMÜ, 22.07.1992. a, *Natura 2000 alade kaitsekorraldus* (EÜT L 206);

Keskkonnaministri 22.04.2004. a määrus nr 24, *Majandustegevuse ajutiste piirangute rakendamine väljaspool kaitsealasid asuvatel Natura 2000 võrgustiku aladel* (RTL 2004, 49, 850); Vabariigi Valitsuse 5.08.2004. a korraldus nr 615-k, *Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri* (RTL 2004, 111, 1758).

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitsealade võrgustik, mille eesmärgiks on kaitsta Euroopas ohustatud liike ning elupaigatüüpe - soid, metsi, pärandmaastikke jms. Eesti torkab võrreldes muu Euroopaga silma ulatuslike soode-rabadega ning liigirikkust kandvate pärandkooslustega nagu puisniidud ja loopealsed.

Euroopa Liidu Natura 2000 võrgustik koosneb Eestis:

- linnualadest, millest Eesti riik on Euroopa Komisjoni teavitanud EÜ Nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitsest (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1-18) kohaselt;
- aladest, millel on EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitsest kohaselt Euroopa Komisjoni seisukohast üleeuroopaline tähtsus.

Natura ala võib üheaegselt moodustada nii elupaigatüüpide kui ka lindude kaitseks, st nii loodus- kui ka linnuhoiualana.

Loodushoiualadeks valitakse alad loodusdirektiivi I ja II lisas olevate elupaigatüüpide ja liikide elupaikade kaitseks. Välja tuleb neid valida niipalju, et oleks tagatud kõigi lisades nimetatud elupaigatüüpide ja liikide säilimine pikemas perspektiivis. Vabariigi Valitsuse korraldusega on Kernu vallast Euroopa Komisjonile esitatava *Natura 2000* võrgustiku alade – linnualade ja loodusalade nimekirjas Ruila–Kernu loodusala ja Linnuraba loodusala ning Sooniidu püsielupaik.

Keskkonnaministri 22.04.2004. a määrusega nr 24 on nendele aladele kehtestatud ajutised piirangud ja valitsejaks määratud Harjumaa Keskkonna-teenistus. Määrusega rakendatud ajutised piirangud kehtivad kuni alade kaitse alla võtmiseni või piirangute kehtetuks tunnistamiseni, kuid mitte kauem kui 2007. aasta 1. maini.

Majandustegevuse ajutiste piirangute rakendamine väljaspool kaitsealasid asuvatel Natura 2000 võrgustiku aladel on keelatud:

- puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- uuendusraie, välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat;
- väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine looduslikul rohumaal ja metsamaal.

Majandustegevuse ajutiste piirangute rakendamine väljaspool kaitsealasid asuvatel Natura 2000 võrgustiku aladel on ilma valitseja nõusolekuta keelatud:

- teede ja liinirajatiste rajamine;
- ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine;

- veekogude veetaseme muutmine ja nende kallaste kahjustamine;
- uute maaparandussüsteemide rajamine;
- maavarade ja maa-ainese kaevandamine.

Maaomanikele pakutakse majandustegevuse piiramise korvamiseks mitmesuguseid loodushoiutoetusi, maamaksusoodustust, võimalust maid vahetada või riigile ära müüa.

4.4 Veekaitsevöönd ja veekogu ehituskeeluala

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258);
Looduskaitseadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373).

Kallas on järve, jõge, veehoidlat, oja, allikat või maaparandusüsteemi eesvoolu ääristav ja erinõuete kohaselt kasutatav maismaavöönd. Kalda kaitse eesmärk on kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Kaldal on piiranguvöönd, ehituskeeluvöönd ja veekaitsevöönd.

Kalda piiranguvööndi laius on:

- Vasalemma jõel (kood 10992) - 100 m;
- Munalaskme ojal (kood 10996) - 100 m;
- Hingu ojal (kood 10997) - 100 m;
- Kassari jõel (kood 11070) - 100 m;
- Ruila järvel (kood 202971) - 100 m;
- Ruila paisjärvel (kood 202971) - 50 m;
- Kernu paisjärvel (kood 202972/202930) - 50 m.

Kalda ehituskeeluvööndit võib suurendada või vähendada, arvestades kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ehituskeeluvööndit võib suurendada üldplaneeringuga.

Kaldal on ehituskeeluvöönd, kus uute hoonete ja rajatiste ehitamine on keelatud. Ehituskeeluvööndi laius on:

- Vasalemma jõel (kood 10992) - 50 m;
- Munalaskme ojal (kood 10996) - 50 m;
- Hingu ojal (kood 10997) - 50 m;
- Kassari jõel (kood 11070) - 50 m;
- Ruila järvel (kood 202971) - 50 m;
- Ruila paisjärvel (kood 202971) - 25 m;
- Kernu paisjärvel (kood 202972/202930) - 25 m;

Järve või jõe kaldal metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini. Üldplaneeringu kaardile (tulenevalt mõõtkavast) on kantud eelpool toodud ehituskeeluvööndi laiused. Konkreetsel juhul tuleb täpse ehituskeeluvööndi laiuse üle otsustamisel aluseks võtta kinnistu määratud kõlvikuline koosseis.

Ehituskeeld ei laiene:

- hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- kalda kindlustusrajatisele;
- supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubaatuurist;
- piirdeaedadele.

Ehituskeeld ei laiene detail- või üldplaneeringuga kavandatud:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- ranna kindlustusrajatisele;
- hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- kalakasvatusehitisele;
- riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele;
- sillale;
- avalikult kasutatavale teele ja tänavale;
- raudteele.

Kallasrada on kaldariba ava liku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba. Kallasraja laius on 4 m, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda. Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara. Kinnisasja valdaja on kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajale. Kohalikud omavalitsused on kohustatud üld- ja detailplaneeringuga tagama avalikud juurdepääsuvõimalused kallasrajale.

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd. Veekaitsevööndi ulatus tavalisest veepiirist on:

- järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – **10 m**;
- maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – **1 m**.

4.5 Teemaa piirid

Alus: *Teeseadus* (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 79,530; 88, 594; 2004, 84, 569; 2005, 11, 44);
Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 59, *Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded* (RTL 1999, 155, 2173; 2003, 100, 1511);
Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 55, *Tee projekteerimise normid ja nõuded* (RTL 2000, 23, 303; 2004, 65, 1088).

Tee on maantee, tänav, metsatee, jalgtee ja jalgrattatee või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis.

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik tee ning avalikuks kasutamiseks määratud eratee. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igäüks seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud piirangutega. Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

Kohalik tee on Kernu Vallavolikogu otsuse alusel kohaliku liikluse korraldamiseks rajatud kohalik maantee, tänav, jalgtee ja jalgrattatee ning kohalikuks liiklemiseks ettenähtud talitee.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde **kaitsevöönd**:

- riigimaanteede (põhimaanteede, tugimaanteede ja kõrvalmaanteede) kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 m.
- kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 m.

Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- maha võtta, ümber tõsta, juurde panna või kinni katta liiklusmärke ja muid liikluskorraldusvahendeid või eemaldada nendelt katteid;
- teha teel ilma ehitusloata teehoiutöid, samuti mistahes teehoiuväliseid töid, paigutada sinna töövahendeid, materjale jms tegevusega kaitsevööndis ei tohi halvendada liiklustingimusi teel;
- ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning rajada istandikku;

- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara ja maa-ainest;
- teha metsa uuendamiseks lageraiet;
- teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud tehoiuvälist tööd.

Tee kaitsevööndi maa omanik võib nõuda tee omanikult piirangute tõttu tekkinud kahju hüvitamist.

Tulevikunõudeid arvestava sõidutee välisservadest väljapoole tuleb jätta sõiduteest mõlemale poole vöönd vastavalt järgnevale tabelile (Tabel 10) – punaste joonte vähim kaugus sõidutee(de) välisservast.

Tabel 10. Tänavamaapiirid

Tänav (tee) liik	Vööndi laius sõidutee välisservast punase jooneni (m)		
	Hea	Rahuldav	Erandlik
Kiirtee	12	8	4
Põhitänav	10	6	3
Jaotustänav	8	6	3
Kõrvaltänav	4	3	2
Veotänav	8	6	3
Jalgtee	3	1	0

Elamualade detailplaneerimisel ja elamute ehitamisel maanteede ääres tuleb rakendada meetmeid müra leviku tõkestamiseks. Selleks tuleb eelnevalt müra mõõta ja prognoosida ning kavandada müra levikut tõkestavad meetmed lähtudes sotsiaalministri 04.03.2002. a määrusest nr 42 *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja määrataseme mõõtmise meetodid*.

4.6 Raudtee kaitsevöönd

Alus: *Raudteeseadus* (RT I 2003, 79, 530; 2004, 18, 131).

Raudtee kaitsevöönd on raudtee sihtotstarbelise toimimise ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks ettenähtud maa-ala, mille laius rööpme teljest (mitmetel raudteedel ja jaamades äärmise rööpme teljest) linnades ja asulates on **30 m** ning väljaspool linnu ja asulaid **50 m**, kui seaduse või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega ei ole ette nähtud kaitsevööndi suuremat laiust.

Raudtee kaitsevööndis paikneva kinnisasja omanik (valdaja) ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada raudtee sihtotstarbelist kasutamist, halvendada raudtee korrashoidu ega ohustada liiklust.

Raudtee kaitsevööndis võib maaparandussüsteemide rajamine, maavara kaevandamine, kaevamistöõde tegemine, metsaraie ja muud looduskeskkonda muutvad tööd, kergestisüttivate ainete ja lõhkematerjali tootmine ja ladustamine toimuda ainult vastava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omaniku või valdaja eelneval kirjalikul nõusolekul.

Raudtee kaitsevööndis võib hoonete ja rajatiste ehitamine, seadmete ja materjalide ladustamine ja paigaldamine, mis seab ohtu nähtavuse kaitsevööndis, toimuda ainult vastava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omaniku või valdaja eelneval kirjalikul nõusolekul.

4.7 Liinikoridorid kinnisasjal

Alus: *Asjaõigusseadus* (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255).

Omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ja õhuruumis tehnoõrke ja -rajatise (tehnorajatise), kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulutusi. Samuti peab omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnorajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal paiknevad tehnorajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Reaalservituut koormab teenivat kinnisasja valitseva kinnisasja kasuks selliselt, et valitseva kinnisasja igakordne omanik on õigustatud teenivat kinnisasja teatud viisil kasutama või et teeniva kinnisasja igakordne omanik on kohustatud oma omandiõiguse teostamisest valitseva kinnisasja kasuks teatavas osas hoiduma. Reaalservituut ei või teeniva kinnisasja omanikku kohustada mingiteks tegudeks, välja arvatud teod, mis on reaalservituudi teostamisel abistava tähendusega.

Reaalservituudi seadmiseks on vaja notariaalselt kinnitatud asjaõiguselepingut.

4.8 Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd

Alus: *Elektroonilise side seadus* (RT I 2004, 87, 593);
Teede- ja sideministri 21.12.2000. a määrus nr 122, *Liinirajatise märgistamise nõuded ja kaitsevööndis tegutsemise eeskiri* (RTL 2001, 1, 9).

Liinirajatis on aluspinnaga kohtkindlalt ühendatud elektroonilise side võrgu osa, milleks on muu hulgas maakaabel, veekogu põhjas paiknev kaabel, kaablitunnel, kaablikanaliseatsioon, ehitistele ja postidele kinnitatud kaablite või juhtmete kogum koos kommutatsiooni-, jaotus- ja otsustusseadmetega, regeneraator, elektrooniliste sideseadmete konteiner ning raa-

diosidemast. Liinirajatised on ka tehnovõrgud ja -rajatised *ehitusseaduse* ning *asjaõigusseaduse rakendamise seaduse* tähenduses; Liinirajatise planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõudeid.

Liinirajatise kaitsevöönd on seadusega kindlaks määratud mõõtmetega ala, kus igasugune liinirajatist ohustada võiv tegevus on lubatud seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

Liinirajatiste kaitsevööndi mõõtmed on – **2 m** liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatisele paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal, meetrites.

Liinirajatise kaitsevööndis peab kinnisasja omanik või valdaja või seal tegutsev isik kinni pidama järgmistest kitsendustest:

- liinirajatise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu liinirajatiseni, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega liinirajatise saastamist ja korrosiooni;
- veekogus paikneva liinirajatise kaitsevööndis on keelatud teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankru, kettide, logide, traalide ja võrkudega.

Liinirajatise asukoha määramise hõlbustamiseks on liinirajatise omanik kohustatud märgistama liinirajatise asukoha.

Liinirajatise kaitsevööndis on ilma liinirajatise omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada liinirajatist:

- ehitada, rekonstrueerida või lammutada hooneid ja rajatisi, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ja langetada puid ja põõsaid;
- õhuliinina rajatud liinirajatise puhul sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma on üle 4,5 m;
- pinnases paikneva liinirajatise puhul töötada löökmehhanismidega, planeerida pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi;
- veekogus paikneva liinirajatise puhul paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd.

Liinirajatise kaitsevööndis kasvavate puude okste lõikamise kohustus on maavaldajal, kelle maa peal need puud kasvavad. Sellega seotud kulud kannab liinirajatise omanik, kui tema ja maavaldaja ei ole kokku leppinud teisiti.

Liinirajatise kahjustuste ja vigastuste likvideerimisega seotud kulud kannab nende põhjustamise eest vastutav isik.

4.9 Elektripaigaldise kaitsevöönd

Alus: *Elektriohutusseadus* (RT I 2002, 49, 310; 110, 659; 2004, 18, 131; 30, 208; 75, 520);
 Vabariigi Valitsuse 02.07.2002. a, määrus nr 211, *Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus* (RT I 2002, 58, 366; 2003, 44, 305).

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ning langetada puid ja põõsaid;
- elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankru, kettide, bgride, traalide ja võrkudega;
- elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd;
- elektri-õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 m;
- üle 1000-voldise nimipingega elektri-õhuliinide kaitsevööndis ehitada aedu ja traattarasid ning rajada loomade joogikohti;
- elektri-maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmechhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi.

Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus:

- alla 1 kV pingega liinide korral on 2 m;
- kuni 20 kV pingega liinide korral on 10 m;
- 35–110 kV pingega liinide korral on 25 m;
- 220–330 kV pingega liinide korral on 40 m.

Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 m kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Veekaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest

järvedes 100 m kaugusel ning jõgedes 50 m kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Alajaamade ja jaotusseadmete kaitsevöönd. Alajaamade ja jaotus seadmete ümber ulatub kaitsevöönd 2 m kaugusele piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

4.10 Surveseadme kaitsevöönd

Alus: *Surveseadme ohutuse seadus* (RT I 2002, 49, 309; 2003, 88, 594; 2004, 2, 5; 18, 131; 30, 208);
Vabariigi Valitsuse 02.07.2002. a, määrus nr 213, *Surveseadme kaitsevööndi ulatus* (RT I 2002, 58, 368; 2003, 44, 304).

Surveseadmed ja surveseadmestikud jaotatakse järgmistesse liikidesse:

- I liik – surveseadmed, milles on ette nähtud suurema kui 0,5-baarise rõhu tekkimine;
- II liik – seeriaviisiliselt valmistatavad lihtsad surveanumad, välja arvatud tulekustutid;
- III liik – transporditavad surveseadmed, välja arvatud aerosooliballoonid ja hingamisaparaatide gaasiballoonid;
- IV liik – aerosooliballoonid, välja arvatud aerosooliballoonid, mille maht on väiksem kui 50 milliliitrit, metallist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 1000 milliliitrit, kaitsva kattega klaasist või mittekillustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 220 milliliitrit, ja kaitsva katteta klaasist või killustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 150 milliliitrit;
- V liik – plahvatus- või tuleohtliku, väga tuleohtliku, eriti tuleohtliku, mürgise või väga mürgise vedeliku anumad ja torustikud, milles rõhu tekitab vedelikusamba kõrgus või hüdrauliline löök, samuti muud surveseadmed, mis ei kuulu I–IV liiki.

Surveseadme kaitsevöönd on surveseadet, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Surveseadme kaitsevööndis peab hoiduma tegevustest, mis võivad kahjustada surveseadet, sealhulgas ei tohi:

- tõkestada juurdepääsu surveseadmele, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid;
- surveseadme omaniku loata ehitada, teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, ladustada ja teisaldada raskusi ning organiseerida ülesõite või teha muid surveseadme ohutust mõjutada võivaid töid.

Maa-aluste soojustorustike **kaitsevöönd**. Maa-aluste soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid ja horisontaaltasand, kaitsevööndi ulatus on:

- alla 200 mm läbimõõduga torustiku korral 2 m;

- 200 mm ja suurema läbimõõduga torustiku korral 3 m.

Maapealsete soojustorustike kaitsevöönd. Maapealsete soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid, kaitsevööndi ulatus:

- aurutorustikul töörohul üle 16 baari on 10 m;
- aurutorustikul töörohul 16 baari ja alla selle on 5 m;
- veetorustikul töörohul üle 6 baari on 5 m;
- veetorustikul töörohul 6 baari ja alla selle on 2 m.

Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate rajatiste ja hoonete kaitsevöönd. Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate drenaažitorude, jaotuskambrite, pumbamajade, mõõtesõlmede ning reguleerpunktide rajatiste ja hoonete kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub välisseina äärmistest punktidest 2 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaalide vahel.

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu kaugküttevõrgule, rajada alalisi ehitisi, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid ning teha muid tegevusi, mis võivad kahjustada kaugküttevõrgu konstruktsioone;

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud ilma võrguettevõtja loata teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maa-parandustöid, paigaldada täiendavaid kommunikatsioone, teha ehitustöid, püstitada ajutisi ehitisi, rajada parkimisplatse, hüstada ja teisaldada materjale, organiseerida ülesõite, paigaldada kinnisasja omaniku või valdaja ehitust läbivates kaugküttevõrgu tehnilistes koridorides täiendavaid kommunikatsioone ja teha ümberehitusi.

Kanaliseerimise-, vee-, side- ja gaasitrasside ning elektri kaablite ja teiste kommunikatsioonide rajamisel kaugküttevõrgu kaitsevööndisse on vähimad kaugused kaugküttevõrgu välispinnast kommunikatsiooni välispinnani:

- ristumisel 0,2 m;
- paralleelsel kulgemisel 1 m.

Maapealsete vedelkütusetorustike kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub torustiku välisseina äärmistest punktidest 5 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaaltasandite vahel.

4.11 Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded ja pumplate kujad

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258);
Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus (RT I 1999, 25, 363; 2000, 39, 238; 102, 670; 2001, 102, 668; 2002, 41, 251; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64);

Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a. määrus nr 171, *Kanaliseerimis- ja veevarustamisega seotud ehitiste veekaitsemeetmed* (RT I 2001, 47, 261);
 Keskkonnaministri 16.10.2003. a määrus nr 75, *Nõuete kehtestamine ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta* (RTL 2003, 110, 1736);
 Keskkonnaministri 16.11.1998. a määrus nr 65 *Heitveesuublaste kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine* (RTL 1998, 346/347, 1432; 1999, 167, 2446);
 Vabariigi Valitsuse 31.07.2001. a määrus nr 269, *Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord* (RT I 2001, 69, 424; 2003, 83, 565);
 Kernu Vallavolikogu 06.12.2001. a määrus nr 27, *Kernu valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2002-2013 kinnitamine* (KO 2002, 57, 1246).

Kanaliseerimine on ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublaste juhtimiseks.

Reovee kogumisalaks nimetatakse ala, kus on piisavalt elanikke ja majandustegevust reovee kogumiseks kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse või heitvee juhtimiseks suublaste.

Määrusega *Kanaliseerimis- ja veevarustamisega seotud ehitiste veekaitsemeetmed* kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublaste juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublaste juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitsemeetmed.

Reoveepuhastid jagunevad:

- suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi ie);
- väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;
- omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT7) kaudu väljendatud inimekvivalendi väärtus on 60 g hapnikku ööpäevas.

Kuja Kanalisatsiooniehitiste veekaitsemeetmete määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublastest olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee voluhulgast.

Tabel 11. Väike- ja suurpuhastite nõutavad kujad sõltuvalt reovee puhastamise viisist ja reoveepuhasti jõudlusest

Reovee puhastamisviis	Kuja (meetrites)			
	Väikepuhasti jõudlus (ie)	Suurpuhasti jõudlus (ie)		
		kuni 2000 ie	2000 – 10 000 ie	10 000 – 100 000 ie
Reoveesettetahtendus- ja kompostimis välja kutega mehaaniline või bio loogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reoveesettetahtendus- ja kompostimis väljakud	100	150	200	300
Mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reoveesetet käideldakse kinnises hoones	50	100	150	200
Biotiik, tehis märgala, avaveeline taimestikpuhasti	100	200	500	800

Ühiskanalisatsiooni reoveepumpla kuja ulatus sõltub reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast. Kui vooluhulk on kuni 10 m³/d, peab kuja olema 10 m; kui vooluhulk on üle 10 m³/d, peab kuja olema 20 m.

Purgimissõlme kuja peab olema 30 m.

Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida heitvett, mis sisaldab:

- põlemis- ja plahvatusohtlikke aineid;
- torustikele kleepuvaid või ummistusi tekitavaid aineid;
- inimestele ja keskkonnale ohtlikke mürgaineid;
- radioaktiivseid aineid;
- keskkonnaohtlikku bakterioloogilist reostust;
- biopuhastusele toksiliselt mõjuvaid aineid;
- bioloogiliselt raskesti lagundatavaid keskkonnaohtlikke aineid.

Omapuhasti rajamisel arvestatavad nõuded:

- omapuhasti kuja on vähemalt 10 m (v.a septikul);
- septiku kuja on vähemalt 5 m;
- omapuhastit tohib ehitada väljapoole reovee kogumisalasid;
- omapuhasti peab paiknema joogiveekaevude suhtes allanõlva ning põhjavee liikumissuuna suhtes allavoolu.

Heitvee pinnasesse juhtimine. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel võib pinnasesse immutada kuni 10 m³ vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse alasid, mille pinnakate on 2-10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas, alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi- või liivsavikiht filtratsioonimooduliga 0,0001-0,005 m ööpäevas ja alasid, mille pinnakate on 20-40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas.

Heitvett kuni 50 m³ ööpäevas võib pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määrukses toodud nõuetele, immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m, kui juhtimine kaugel asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud ning ei ole põhjavee reostumise ohtu.

Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määrukses toodud nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m.

Heitvee pinnasesse juhtimise tingimused (hulk pindalaühiku kohta, reostusnäitajate lubatavad piirväärtused jm) täpsustatakse vee erikasutusloas.

Kui heitvee juhtimine kaugel asuvasse veekogusse on ebamajanduslik ning ei ole põhjavee reostumise ohtu, võib heitvett immutada pinnasesse, v.a veehaarde sanitaarkaitsealal ja mitte lähemal kui 50 m selle välispiirist, järgmistes kogustes:

- 10–50 m³ ööpäevas pärast reovee bioloogilist puhastamist;
- kuni 10 m³ ööpäevas pärast reovee mehaanilist puhastamist.

Kanalisatsiooni kaudu või vahetult veekogusse või pinnasesse suunatava heitvee reostusnäitajad peavad vastama Vabariigi Valitsuse määrukses kehtestatud nõuetele.

4.12 Puurkaevude sanitaarkaitsevöönd

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258);
Keskkonnaministri 16.12.1996. a määrus nr 61, *Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise kord* (RTL 1997, 3, 8; 2004, 96, 1500);

Põhjaveehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, üldjuhul **50 m** raadiuses ümber puurkaevu või **50 m** kaugusele mõlemale poole kaevusid ühendavast sirgjoonest ja **50 m** raadiuses ümber puurkaevude rea otsmiste puurkaevude.

Juhul kui veehaarde projektikohane tootlikkus on suurem kui 500 m³/d ja hüdrokeoloogilised tingimused on keerulised või põhjavesi on nõrgalt kaitstud, võib asukohajärgne riiklik keskkonnateenistus nõuda põhjaveehaarde sanitaarkaitseala piiride määramist hüdrokeoloogiliste arvutuste tulemusel. Juhul kui arvutustega saadakse 200 m suurem sanitaarkaitseala ulatus, võidakse piirid ja neis nõutavad majandustegevuse kitsendused

kehtestada ala planeeringuga seaduses ettenähtud korras või veehaarde omaniku ja huvitatud isikute omavaheliste lepingutega.

Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui kasutatav põhjavesi ei sobi omadustelt olmeveeks või kui vett võetakse põhjaveekihi alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks.

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud majandustegevus, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamine, metsa hooldamine, heintaimede niitmine ja veeseire. Veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel.

4.13 Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258);
Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määrus nr 288, *Veekaitse nõuded väetise- ja sõnnikuhoidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded* (RT I 2001, 72, 443; 2002, 15, 89; 2004, 13, 89);
Keskkonnaministri 30. detsembri 2002. a määrus nr 78, *Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nõuded* (RTL, 2003, 5, 48; 2004, 64, 1056).

Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks ja piiramiseks tuleb järgida Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõudeid.

Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni **170 kg lämmastikku** aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena **30 kg fosforit** aastasja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõuetega.

Haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada kuni **1,5 loomühikule** vastaval hulgal loomi. Suuremale arvule loomühikutele vastaval hulgal loomi haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada nõuetekohase mahutavusega sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla või sõnniku müügilepingu olemasolu korral.

Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri määrusega kehtestatud nõudeid.

Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava st üldtunnustatud tootmisvõtteid ja -viise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale.

Allikate ja karstilehtrite ümbruses on **10 m** ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

4.14 Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

Alus: *Maaparandusseadus* (RT I 2003, 15, 84; 2004, 32, 227); Keskkonnaministri 24.12.1996. a. määrus nr 64, *Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide ehitamisel ja eksploateerimisel* (RTL 1997, 14, 87; 1999, 34, 415); Vabariigi Valitsuse 02.07.2003. a korraldus nr 423, *Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu* (RTL 2003, 81, 1208); *Asjaõigusseadus* (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255).

Maaparanduseks peetakse *maaparandusseaduse* tähenduses maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, samuti happeliste muldade lupjamist ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks.

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks või niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike hoonete ja rajatiste kogum.

Maaparandushoid on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.

Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk *maaparandusseaduse* tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotamiseks. Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu.

Maaparandussüsteemi eesvool *maaparandusseaduse* tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine. Riigi poolt korrashoitavad eesvoolud on toodud tabelis 12 ja munitsipaalomandis olevad maaparandussüsteemid tabelis 13.

Tabel 12. Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu Kernu vallas

Jrk nr	Kood	Nimi	Reguleeritud lõigu pikkus (km)
1.	1099200	Vasalemma jõgi	10,1
2.	1099400	Haiba peakraav	5,7
3.	1099700	Ingu (Hingu)oja	4,6 + 4,2

Tabel 13. Munitsipaalomandisse kuuluvad maaparandussüsteemid

Jrk nr	Süsteemi nimi	Pindala
1.	Allika tiigid	1,5
2.	Töökmanni paisjärv	2,0
3.	Ruila paisjärv	2,0

Ühiseesvool on *maaparandusseaduse* tähenduses on eesvool, mis tagab mitmel kinnisasjal asuva maaparandussüsteemi toimimise. Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega. Kuivendus-süsteemi suubla *maaparandusseaduse* tähenduses on looduslik veekogu, kuhu suubub liigvesi eesvoolu või reguleeriva võrgu kaudu. Maaparandussüsteemi maa-ala *maaparandusseaduse* tähenduses on maa-ala, millel paikneb reguleeriv võrk. Maaparandussüsteemi teenindav tee on *maaparandusseaduse* tähenduses on tee, mis on vajalik maaparandushoiutööde tegemiseks ega ole *teeseaduse* (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 79, 530; 88, 594; 2004, 84, 569; 2005, 11, 44) tähenduses avalikult kasutatav tee.

Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu. Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega.

Maaparanduse uurimistöö tegemiseks, ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi või ehitusprojekti ekspertiisiga seotud toimingute tegemiseks on maaparandusalal tegutseval ettevõtjal õigus viibida kinnisasjal, kuhu ehitatakse või kavandatakse ehitada maaparandussüsteem, ning kinnisasjal, mida võib kavandatav maaparandussüsteem mõjutada või mis võib mõjutada kavandatavat maaparandussüsteemi, kas selle kinnisasja omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isikute juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on omanikuga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teeniva maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemääraseid kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada realservituut *asjaõigusseaduses* sätestatud alustel ja korras.

Niisutussüsteem on rajatiste kompleks vee ammutamiseks veeallikast ja selle jaotamiseks niisutatavale maa-alale.

Maaparandussüsteemi rajamine võõrale maale:

- maa kuivendamiseks või niisutamiseks vajaliku veejuhtme rajamisele võõrale maale on madalama maatüki omanik kohustatud hüvitusega laskma juhtida oma maatükile looduslikku vett, kui see varem loomulikult viisil sinna voolas või imbus. Kui selline vee juhtimine tekitab talle kahju, võib ta nõuda, et kõrgema maatüki omanik omal kulul pikendaks kunstlikku veejuhet läbi madalama maatüki;
- vee juhtimiseks läbi võõra maa tuleb asjaosalistel seada servituut valitseva kinnisasja kasuks, mille kohta kohaldatakse *asjaõigusseaduse* sätteid;
- vee juhtimine peab toimuma võimalikult mööda piire või sihte, kus maaparandussüsteem maa kasutamist kõige vähem takistab ja maale kõige vähem kahju tekitab. Läbi õue, puestike, viljapuu- ja köögi vilja-aedade võib vett juhtida ainult toruveejuhtmetega, kui omanikuga ei lepita kokku teisiti.

Maaomanik peab arvestama järgmiste nõuete ja piirangutega:

- igasugune kunstlik veevoolu takistamine ja ummistamine maaparandussüsteemis ning veevõtt maaparandussüsteemist, kui see tekitab kahju teisele maaomanikule või maaparandussüsteemile, on keelatud;
- maad ei või harida lähemal kui 1 m eesvoolu pervest, kui seadusega või Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras ei määrata kindlaks laiemat veekaitsevööndit;
- maaomanik peab lubama kasutada oma maad maaparandussüsteemide seisundi kontrollimiseks, maaparanduslikeks uurimis- ja projekteerimistöodeks, maaparandustöödest tingitud ajutisteks läbisõitudeks ja pinnase paigaldamiseks, kui hüvitatakse talle tekitatud kahju;
- maa kruntimisel või ümberkruntimisel kooskõlas maakorralduslike õigusaktidega tuleb tagada maaparandussüsteemi toimimine ja kaitse.

Maaomanikul/maavaldajal on õigus:

- kui tema maast antakse õigus vett läbi juhtida, võib maaomanik nõuda maaparandussüsteemi alla jääva maa äraostmist loa saaja poolt, samuti kogu ülejäänud maa või selle osa äraostmist, mis maaparandussüsteemi rajamise tagajärjel kasutus kõlbmatuks muutub;
- saada maaparandussüsteemi rajajalt hüvitist tekitatud kahjude eest.

Maaomanik ja -valdaja võivad nõuda eelnevalt tagatise maksmist deposiiti.

Veekogude kallastel rakendatakse järgmisi keskkonnakaitselisi meetmeid:

- veekogu kallastele rajatakse puhverribasid või puhverloodusid;
- voolusängis oleva reostuse püüdmiseks on sobiva reljeefiga kohtades võimalik ehitada settebasseine,
- vajaduse korral võib voolusängis oleva reostuse püüdmiseks kasutada keemilisi filtreid.

Maaparandussüsteemi korrastamistöodel või rekonstrueerimisel tuleb arvestada maaparandustööde võimalikku mõju järgmistele maaparandustööde piirangutsoonidele:

- I klassi piirangutsoonideks on kaitseala vööndid, kus kehtestatud kaitse-eeskiri ei luba maaparandustöid (loodusreservaadid ja sihtkaitsevööndid, kus maaparanduse hooldustööd on keelatud);
- II klassi piirangutsoonideks on kaitseala sihtkaitsevööndid, kus kaitsitava loodusobjekti säilitamiseks vajaliku või seda objekti mittekahjustava tegevusena on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud olemasolevate maaparandusüsteemide hooldustööd;
- III klassi piirangutsoonideks on kaitsealade piiranguvööndid, programmalade üldvööndid ja eelmistes punktides nimetatud alad.

4.15 Välisõhu saastekaitse

Alus: *Välisõhu kaitse seadus* (RT I 2004, 43, 298);
 Vabariigi Valitsuse 26.01.1999. a määrus nr 38, *Eluruumidele esitatavate nõuete ja üüri arvestamise korra kinnitamine* (RT I 1999, 9, 138; 2000, 66, 427; 2001, 67, 403; 97, 613; 2002, 66, 402; 2005, 6, 23);
 Keskkonnaministri 07.09.2004. a määrus nr 115, *Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase* (RTL 2004, 122, 1894);
 Sotsiaalministri 04.03.2002. a määrus nr 42, *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* (RTL 2002, 38, 511).

Välisõhk on troposfääri hooneväline õhk, välja arvatud õhk töökeskkonnas. Saasteaine on keemiline aine või ainete segu, mis eraldub välisõhku tegevuse otsesel või kaudsel tagajärjel ja mis võib mõjuda kahjulikult inimese tervisele või keskkonnale, kahjustada vara või kutsuda esile pikaajalisi kahjulikke tagajärgi.

Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks. Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga üksik saasteallikas, kaasa arvatud teatud aja tagant teisaldatav saasteallikas, või ühel tootmisterritooriumil asuvate saasteallikate grupp. Liikuv saasteallikas on püsiva asukohata saasteallikas, mis samal ajal saasteainete välisõhku eraldamisega võib vahetada asukohta.

Saasteallika mõjupiirkond on piirkond, kus saasteallikast eralduva saasteaine heitkogus moodustab maapinnalähedases õhukihis saasteaine sisalduse, mis on vähemalt kümme protsenti välisõhu saastatuse taseme ühe tunni keskmisest piirväärtusest. Saasteallika mõjupiirkonnas kehtivad välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused ka õhukihis, mis ulatub 2 m võrra kõrgemale kõige kõrgemal asuva eluruumi laest ja 1 m kaugusele eluruumi välisseinast.

Paikse saasteallika saasteaine heitkoguse piirväärtus on majandustegevuse mis tahes valdkonna paiksest saasteallikast eralduva saasteaine piirkogus

väljuvate gaaside mahu-, toodangu-, võimsuse -, energia- või ajaühiku kohta väljendatuna kontsentratsiooni, protsendi või heitkoguse tasemenähtena. Heitkoguse piirväärtust ei tohi ületada.

Arvestades inimorganismide erinevat kohanemisreaktsiooni, võib keskkonnaminister Tervisekaitseinspektsiooni ettepanekul kehtestada määrusega elanikkonna tundlike gruppide tervise kaitseks välisõhu saastatuse taseme seaduses sätestatutest rangemad piirväärtused järgmistele asutuste territooriumil:

- tervishoiuasutus;
- hoolekandetasutus;
- lasteaed;
- kool.

Ebameeldiva või ärritava lõhnaga aine *välisõhu kaitse seaduse* tähenduses on inimtegevusest põhjustatud välisõhku eralduv aine või ainete segu, mis võib tekitada elanikkonnal soovimatut lõhnataju. Lõhnaaine esinemise välisõhus määrab selleks moodustatud lõhnaaine esinemise määramise ekspertrühm. Lõhnaaine esinemise määramise ekspertrühm annab hinnangu lõhnaaine esinemise kohta välisõhus ning lõhna esinemise korral nõuab seda põhjustava saasteallika valdajalt lõhna vähendamise tegevuskava koostamist.

Mootor-, õhu-, vee- ja rööbassõiduki, mopeedi, maanteevälise liikurmasina, traktori ning muu liikuva saasteallika heitgaasi saasteainete sisaldus ja suitsusus ning müra ei tohi ületada kehtestatud normatiive.

Mootorsõiduki juht peab vältima:

- tolmu ja prahi levikut puistematerjalide veokilt;
- välisõhu saastamist töötava mootoriga seisvalt mootorsõidukilt, kui see ei ole tingitud töökorraldusest.

Maavarade kaevandamisel, lõhkamistööl, sõnnikuhoidlate rajamisel, puistematerjalide laadimisel või muul seesugusel tegevusel, mis võib tõenäoliselt põhjustada saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis, on saasteallika valdaja kohustatud rakendama täiendavaid meetmeid saasteainete välisõhku eraldumise vähendamiseks. Saasteainete välisõhku eraldumist vähendavad meetmed ei tohi kaasa tuua pinnase ja vee saastamist.

Transpordisõlmede ning tootmis- ja teenindusobjektide kavandamisel tuleb vältida territooriume, kus ebasoodsate ilmastikutingimuste korral on välisõhku eraldunud saasteainete hajumine loodus- või tehisoludest tingitud põhjustel takistatud.

Objekti valdaja on kohustatud rakendama abinõusid tolmu ja prahi leviku vältimiseks tema halduses olevatelt ladustamiskohtadelt, tänavatelt ja teedelt.

Silmas pidades õhusaaste kauglevi, mis võib ületada riigipiire, ja piiriülese õhusaaste kauglevi *Genfi konventsiooni* (RT II 2000, 4, 25) nõudeid, on

keelatud ehitada korstnaid, millest saasteained väljuvad kõrgemal kui 250 m maapinnast.

Käitise projekteerimisel tuleb arvestada, et saasteaineid välisõhku väljutavad korstnad, ventilatsiooniavad ja -torud oleksid vähemalt 5 m kõrgemal saasteallikast, kuni 50 m kaugusel eluhoonetest ning oleksid täidetud seaduses sätestatud nõuded.

Välisõhu saasteluba ja erisaasteluba on dokumendid, mis annavad seaduses sätestatud juhtudel õiguse viia saasteaineid paiksest saasteallikast välisõhku ning määravad selle õiguse kasutamise tingimused.

Kui piirkonna välisõhu hinnatud saastatuse tase või seaduse alusel kehtestatud saasteaine heite summaarne piirkogus ei võimalda rahuldada kõiki saasteloa taotlusi, on saasteloa saamise eelisõigus isikul:

- kes toodab energiat olme- või sotsiaalvajadusteks;
- kelle saasteainete heitkogus samalaadse toodangu ühiku kohta on kõige väiksem.

Paikse saasteallika valdaja peab kasutama parimat võimalikku tehnikat, energiasäästlikku tehnoloogiat, keskkonnasõbralikke energiaallikaid ja püüdesaadmeid saasteainete heitkoguste vähendamiseks sedavõrd, kui võrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult mõistlik tehtavaid kulutusi ja tekkida võivat kahju arvestades.

Saasteallika valdaja rakendab täiendavaid meetmeid, et vähendada süsinikdioksiidi ja teiste kasvuhoonegaaside, nagu metaani, dioksiidi, hüdrosüsiini, perfluorosüsiini ja väävelheksafluoriidi heitkoguseid, mis välisõhus akumuloides võivad põhjustada kliimamuutust. Paiksetest ja liikuvatest saasteallikatest eralduvate kasvuhoonegaaside summaarse lubatud heitkoguse ja selle jaotuskava kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

Välisõhus leviv müra on inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus leviv soovimatu ja kahjulik heli, mille tekitavad paiksed või liikuvad saasteallikad.

Müra tekitamine põhjendamatult on keelatud.

Müra piirtase on suurim lubatud müratase, mille ületamisel tuleb rakendada müraõigustabinõusid.

Müra kriitiline tase on müratase, mille ületamine tekitab ebarahuldava mürasituatsiooni ja põhjustab inimese tugeva häirituse ning mille juures tuleb rakendada abinõusid inimese tervise kaitseks.

Müra taotlustase on müra normtase, mida kasutatakse uuel planeeritaval alal ja olemasoleva müraolukorra parandamiseks.

Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitavad nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega. Välisõhus leviva müra normtasemed ning mürataseme määramise ja hindamise meetodid kehtestab sotsiaalminister määrustega.

Müra normtasemete kehtestamisel lähtutakse:

- päevasest (7.00-23.00) ja öisest (23.00-7.00) ajavahemikust;
- müraallikast: auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus, tööstus-, teenindus- ja kaubandusettevõtted, spordiväljakud ja meelelahutuspaigad, ehitustööd, elamute ja üldkasutusega hoonete tehno-seadmed, naabrite müra (olmemüra);
- müra iseloomust: püsiva või muutuva tasemega müra;
- välismüra normimisel: hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast.

Hoonestatud või hoonestamata alad jaotatakse üldplaneeringu alusel:

- I kategooria: looduslikud puhkealad ja rahvuspargid, puhke- ja tervishoiuasutuste puhkealad;
- II kategooria: laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandeaasutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades ning asulates;
- III kategooria: segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus-, teenindus- ja tootmisettevõtted);
- IV kategooria: tööstusala.

Välismüra lubatud müra osas tuleb lähtuda Sotsiaalministri määrusest nr 42, *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* toodud arvulistest suurustest. Siinkohal on määrusest välja toodud ainult taotlustaseme arvsuurused uutel planeeritavatel aladel tabel 14 ja tabel 15 (lk 56).

Kaubandus- ja teenindusettevõtete, spordiväljakute ja meelelahutuspaikade meelelahutuspaikade tegevusest põhjustatud müra taotlustase on samane tööstusmüra taotlustaseme arvsuurusega uutel planeeritavatel aladel.

Projekteerimistingimuste määramisel tuleb lähtuda Sotsiaalministri 04.03.2002. a määruses nr 42, *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* toodud arvulistest suurustest.

Tabel 14. Liiklusmüra (auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus) ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	50	40
II kategooria	55	45
III kategooria	60	50
IV kategooria	65	55

Tabel 15. Tööstusettevõtete müra ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	45	35
II kategooria	50	40
III kategooria	55	45
IV kategooria	65	55

Kernu Vallavolikogul on õigus kehtestada välisõhus levivale mürale oma haldusterritooriumil või selle osal kehtestatud normidest kuni 50 protsenti rangemaid normtasemeid.

4.16 Jäätmekäitlus

Alus: *Jäätmeseadus* (RT I 2004, 9, 52; 30, 208);
Keskkonnaministri 29.04.2004. a määrus nr 38, *Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded* (RTL 2004, 56, 938; 108, 1720);
Põllumajandusministri 10.11.2000. a määrus nr 65, *Loomsete jäätmete liigitus, nende käitlemise veterinaarnõuded ning käitlemisega tegelevate ettevõtete tunnustamise kord* (RTL 2000, 120, 1874; 2001, 77, 1037; 106, 1471; 137, 2015; 2003, 43, 623; 73, 1075; 128, 2073).

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine. Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sortimine ja segukoostamine nende edasise veo või tekkekohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.

Keskkonnanäring on arvulise normiga reguleerimata negatiivne keskkonnamõju või negatiivne keskkonnamõju, mis ei ületa arvulist normi, nagu jäätmetest põhjustatud hais, tolm või müra; lindude, näriliste või putukate kogunemine; aerosoolide sisaldus õhus või jäätmete tuulega laialikandumine.

Kõik Kernu valla haldusterritooriumil tegutsevad juriidilised ja füüsilised isikud peavad rakendama kõiki sobivaid võimalusi, et vältida jäätmete teket ja vähendada nende hulka ning kandma hoolt, et jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele ega keskkonnale.

Olmejäätmevaldaja on kohustatud liituma korraldatud olmejäätmeveoga.

Kernu valla jäätmekava (2004) sätestab kogumise, veo, hoidmise, taaskasutamise ja kõrvaldamise korralduse ning nende tegevustega seotud tehnilised nõuded, samuti jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise ja vähendamise meetmed Kernu valla haldusterritooriumil.

Kernu vald osaleb piirkonna ohtlike jäätmete käitlemise koostööprojektis.

Suletud prügilate järelhooldel perioodil tuleb nii palju kui võimalik vältida või vähendada jäätmete ladestamisest ja ladestatud jäätmetest lähemas ja kaugemas tulevikus tuleneda võivat negatiivset mõju keskkonnale, eelkõige pinna- ja põhjavee ning pinnase ja õhu saastamist, kasvuhooneefekti põhjustavate gaaside teket ja nendest mõjudest tulenevat mis tahes riski inimese tervisele.

4.17 Tuleohutusnõuded

Alus: Siseministri 8.09.2000. a, määrus nr 55, *Tuleohutuse üldnõuded* (RTL 2000, 99, 1559; 2004, 100, 1599);
Vabariigi Valitsuse 27.10.2004. a määrus nr 315, *Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded* (RT I 2004, 75, 525).

Vastutus tuleohutusnõuete täitmise eest krundil lasub selle omanikul ja valdajal. Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladustatud materjalile ning tuletõrje-veevõtukohale hoitakse vaba ning aastaringselt kasutamiskõlblikus seisukorras. Objekti territoorium tuleb hoida alaliselt puhas põlevmaterjali jäätmetest. Territooriumi puhastamise sageduse kehtestab objekti valdaja. Jäätmete hoiukoht peab paiknema põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüsivusega ehitise välisseinast olevast ukse-, akna- või muust avast vähemalt 2 meetri kaugusel.

Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab tuletõrje- ja päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles ümbersõiduvõimalust näitav viit. Linna või muu tiheasustusega kohas tänava läbisõiduks sulgemisel rohkem kui üheks ööpäevaks informeerib tänava sulgemisloa saanud isik sellest viivitamatult häirekeskust.

Territooriumil ei tohi:

- ladustada ehitiste vahelisse tuleohutusküja alasse mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või -taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- sõita sädemepüüdjata mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukohta või -ruumi;
- teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- remontida põlevvedeliku või -gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui 2 m objekti territooriumi välispiirist;
- valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;
- tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- põletada kulu, välja arvatud Keskkonnaministri 15.06.1998. a määruses nr 46 *Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine* (RTL 1998, 216/217, 854) kehtestatud juhtudel ja korras.

Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast. Tuletõrje veevõtukohad määratakse kindlaks Kernu valla ühisveevärgi- ja ühiskanalisatsiooni arengukavas. Vajadusel tuleb need maaalad munitsipaliseerida inimeste ja nende vara turvalisuse ning valla arengu huvides.

Tule levik ühelt ehitiselt teisele ei tohi ohustada inimeste turvalisust ega põhjustada olulist majanduslikku või ühiskondlikku kahju. Selleks peab

hoonetevaheline kuja takistama tule levikut teistele hoonetele, kusjuures juhul, kui hoonetevahelise kuja laius on alla **8 m**, tuleb tule leviku piiramine tagada ehituslike või muude abinõudega.

Hoonetevahelise kuja arvestamisel võib lugeda üheks hooneks tuletõkkesektsiooni nõuetele vastavat hoonetekompleksi, kusjuures:

- sellised hooned peavad olema tuleohutusest lähtuvalt samases klassis, vastavalt kas TP1, TP2 või TP3;
- selliste hoonete kasutajate arv ja korruste pindala on väiksemad hoonetekompleksile kohalduvatest nimetatud arvvaärtustest.

4.18 Maavarade kasutamine

Alus: *Maapõueseadus* (RTI 2004, 84, 572; 2005, 15, 87).

Maavara on looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või lasundi lasumistingimused ja omadused vastavad kehtestatud nõuetele ning mille lasund või selle osa on majandusliku tähtsuse tõttu keskkonnamregistris arvele võetud. Aluspõhja maavara, üleriigilise tähtsusega maardlas olev maavara ning ravitoimega järve- ja meremuda (ravimuda) kuuluvad riigile ning nendele teiste isikute kinnisomand ei ulatu.

Maardla on üldgeoloogilise uurimistöo või geoloogilise uuringuga piiritletud ja uuritud ning keskkonnamregistris arvele võetud maavara lasund või lasundi osa, kusjuures maardlana võetakse arvele kogu lasund või lasundi osa, mis sisaldab maavara koos vahekihtidega. Kernu vallas on arvele võetu kaks lubjakivi ja üks turba maardla (tabel 16) ja on kantud üldplaneeringu kaardile.

Tabel 16 *Maardlad Kernu valla (EG andmete põhjal)*

Maardla nimi	Reg nr	Varud
Kernu (lubjakivi)	678	1 275 000
Munalaskme (lubjakivi)	679	6 681 000
Ruila (turvas)	508	3 635 000

Kinnisasja omanikul või kinnisasja kasutusõigust omaval isikul on õigus maapõue kasutada üldgeoloogilise uurimistöo loata, uuringuloata või kaevandamisloata, kui seda tingib kinnisasja kasutamise vajadus ja see ei ole vastuolus seadusega

Füüsilisest isikust kinnisasja omanikul on oma kinnisasja piires õigus kaevandamisloata võtta maavaravaru või looduslikku kivimit, setendit, vedelikku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, isikliku majapidamise tarbeks, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti

Kaevandamisloa omanik on kohustatud eemaldama maavaravaru kaevandamisega seotud ehitiste piiresse jääva mulla vähemalt selle huumushorisoni ulatuses. Maapõue kasutamine ainult mulla huumushorisoni kaevandamise eesmärgil on keelatud.

5 PLANEERINGUTE VAJADUS

Otstarbekas on koostada Haiba küla planeering valla osaüldplaneeringuna.

Vajalik on koostada teemaplaneering kergliiklusteede võrgu rajamiseks Kernu valda.

Lähitulevikus on vajalik koostada miljööväärtuslike hoonestusalade teemaplaneering.

5.1 Detailplaneeringute koostamise vajadus

Detailplaneeringute koostamise järjekorda ei määrata. Konkreetne planeeringute koostamise järjestus sõltub siiski elu poolt dikteeritud vajadustest ja investeerijate ning ehitajate soovijate olemasolust.

6 KEHTIMA JÄÄVAD DETAILPLANEERINGUD

Käesoleva üldplaneeringuga jäetakse kehtima järgmised varem koostatud planeeringud:

- DP 1 - Hingu külas Lagemaa II kinnistu (Suvemaa hobikrossi kompleksi) detailplaneering;
- DP 2 - Laitse küla aiandusühistute maa-ala kirde osa detailplaneering; Hõlmab aiandusühistute Laitse 2, Laitse 3, Laitse 4 ja Uku maakasutust;
- DP 3 - Kernu küla Kivimäe maaüksuse detailplaneering;
- DP 4 - Kernu küla Kernu staadioni ja Kernu Põhikooli maa-ala detailplaneering;
- DP 5 - Kernu küla Ülevälja 1 ja Ülevälja 2 maaüksuste detailplaneering;
- DP 6 - Kohatu küla Kruusimäe maaüksuse detailplaneering;
- DP 7 - Ruila küla Rahu maaüksuse detailplaneering;
- DP 8 - Kibuna küla Uuetoa maaüksuse (Lootuse küla) detailplaneering;
- DP 9 - Kaasiku küla Seltsimaja maaüksuse detailplaneering.

7 ETTEPANEKUD KEHTIVA MAAKONNAPLANEERINGU MUUTMISEKS

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta kehtivat Harju maakonna planeeringut.

1. Nimetada tiheasustusega alad Kernu vallas kompaktse asustusega aladeks, kus kehtestatakse detailplaneeringu kohustus.

2. Käesoleva planeeringuga on roheline võrgustiku tuumalade ja koridoride piire muudetud ja täpsustatud vastavalt valla üldplaneeringu mõõtkavale ja võrgustiku täpsustamisel on arvesse võetud valla poolt oluliste looduskooslused ning väärtuslikud maastikumiljöoga alad, et moodustuks terviklik nii maakondlikke kui ka valla seisukohalt tähtsaid alasid hõlmav võrgustik. Samuti on koridori piire nihutatud arvestades täpsemalt juba kehtivat "Lootuse küla" detailplaneeringut, mis võiks muidu ohustada koridori poolt oma eesmärgi täitmist.

8 RUUMILISE ARENGU MÕJUDE HINDAMINE

Üldplaneeringu koostamine peab tagama maakasutuse ja valla arengustrateegia vastavuse ümbritseva looduskeskkonna tingimustele ning keskkonna säästva kasutamise ja majandushuvide tasakaalustamise.

Looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamise eesmärgiks on planeeringu elluviimisest tulenevate otsuste ja kaudsete muudatuste analüüsimine, võimalike kahjulike mõjude prognoosimine ning vajadusel leevendavate meetmete väljapakkumine (tabel 17, lk 72).

Mõjude hindamine on sisuliselt üks osa üldplaneeringu koostamisest ning peaks aitama selgitada, miks ja kuidas jõuti lõpliku planeeringulahenduseni.

8.1 Lühikokkuvõte

Käesoleva üldplaneeringu käigus tehtud mõjude hindamisel lähtuti lisaks üldplaneeringule veel Kernu valla arengukavast 2005-2015 ning kehtivast Kernu valla üldplaneeringust ning teistest koostatud arengukavadest. Samuti tuli arvesse võtta maakonna teemaplaneeringus sätestatud. Kasutada olnud materjal võimaldas saada üldise ülevaate valla olukorrast ja kavandatavatest peamistest arengusuundadest.

Tulenevalt juba Kernu valla arengukavast väga keskkonnaohtlike tegevusi käesolev üldplaneering ette näha ei saanud ning selle koostamise põhieesmärk on eelkõige keskkonnakasutuse ja edasise ehitustegevuse senisest täpsem reguleerimine, mida kehtivas valla üldplaneeringus ei osatud varem ette näha.

Käesolev üldplaneering käsitleb valdavalt valla olemasoleva olukorra ümberstruktureerimist, seega ka keskkonna seisukohast oluliste negatiivsete mõjudega territoriaalseid muudatusi üldplaneeringuga ette ei nähta.

Mõjude hindamise aruanne on osa üldplaneeringu dokumentatsioonist ning ei ole mõeldud kasutamiseks individuaalselt, seepärast pole siin dubleeritud üldplaneeringu seletuskirjas toodut ja käsitletud on eelkõige selliseid mõjusid keskkonnale, mis tulenevad otseselt üldplaneeringuga kavandatud muudatustest ja on peetud oluliseks.

Seega loob käesolev planeering eelkõige eeldused olemasoleva paremaks kasutamiseks ja uute alade kasutamiseks lähtuvalt juba välja kujunenud ehitus- ja maakasutustraditsioonidest. Põhieesmärk planeeringu koostamisel on olnud keskkonna kasutamise ja keskkonda enam muutvate tegevuste sh ehitustegevuse senisest täpsem reguleerimine.

8.2 Üldplaneeringu lähteseisukohad

Kernu vallal on hetkel kehtiv üldplaneering. Valla areng ja ehitustegevuse hoogustumine sõltub suuresti riigi üldisest majanduskasvust, mis on olnud kiire ja nii on valla arengukava kui ka üldplaneering muutunud kiiresti moraalselt vanaks. See oli põhjuseks, et muuta arengukava kaasaegsemaks, mis tõi omakorda vajaduse ümber vaadata ka üldplaneering, sest vastavalt seadusele ei tohi valla arengukava ja üldplaneering olla vastuolus.

Käesolev üldplaneering tugineb Kernu valla arengukavas toodud tulevikuvisionidele ning strateegiatele ja loob tingimused valla hoidmiseks soovitud arengu teel.

Iga üldplaneering tähendab eelkõige kokkuleppeid. Selle koostamise käigus üritatakse leida parim lahendus, kuidas vältida vastuolusid erinevate huvide esindajate vahel. Kehtestatud üldplaneering on omakorda aluseks detailplaneeringute koostamisele. Üldplaneeringu aktuaalsuse säilitamiseks peab seda perioodiliselt üle vaatama (näiteks iga 3 aasta järel) ja vajadusel läbi uute detailplaneeringute või korduva üldplaneeringuprotsessiga täiendada.

8.3 Üldplaneeringuga kavandatavad muutused

Üldplaneeringu põhieesmärgiks on teatavasti valla pikaajalise tasakaalustatud arengu kavandamine. Kernu vallast tahetakse kujundada veelgi meeldivam ja inimsõbralikum elukeskkond, kus on puhas õhk ja joogivesi, toimiv jäätmemajandus, atraktiivsed puhkealad jne. Arengut suunatakse kooskõlas tasakaalustatud ja alalhoidlike keskkonnasõbralike printsiipidega, mis vastupidiselt mõnikord levinud arusaamadele ei sea alati piiranguid majanduslikule arengule, vaid vastupidi, aitavad kaasa kõrgema elukvaliteedi saavutamisele keskkonda säästval moel.

Eelduseks on, et üldplaneeringuga kavandatud tegevused avaldavalt eeldatavalt positiivset mõju. Nende elluviimisel võib aga paratamatult ette tulla ka mõningaid keskkonnale negatiivseid mõjusid. Üldiselt loetakse positiivseks sellised tegurid, mis aitavad kaasa keskkonna tasakaalustatud arengu eesmärkide saavutamisele. Negatiivsed seevastu on keskkonnale ebasoodsad mõjud, mis tihti siiski kaasnevad püstitatud vajalike arengueesmärkide saavutamise ja vajavad seepärast leevendamist või minimeerimist.

8.3.1 Loodushoid ja väärtuslikud miljööalad

Käesoleva üldplaneeringusse on integreeritud uued Natura 2000 hoiualad, mis hõlmavad väga olulise osa valla pindalast. Eriti tähelepanuväärne on see, üks neist (Linnuraba hoiuala) hõlmab kehtiva üldplaneeringuga määratud perspektiivset kaitseala.

Vaatamata sellele, et maakonna teemaplaneeringu koostamise ajaks oli olemas kehtiv Kernu valla üldplaneering, mis nägi ette terve hulga väärtuslikke maastiku- ja loodusmiljöoga alasid, ei leidnud need kajastamist ei rohevõrgu kavandamisel ega väärtuslike maastike kavandamisel. Käesolevas planeeringus on need arvesse võetud ja maakonna teemaplaneeringut on korrigeeritud ja täpsustatud nii, et rohevõrgustik hõlmaks ka valla seisukohalt olulisi loodusväärtusega alasid ja moodustaks ühtse funktsioneeriva terviku, mis kindlasti on positiivse mõjuga.

Samuti on üldplaneeringus määratud miljööväärtuslikud maa-alad, mis kõik ei ole otseselt kaitse all, kuid, kus saab majandustegevusele ja ehitamisele esitada rangemaid nõudmisi.

Valla territooriumil asuvad kaitsealad, looduskaitse üksikobjektid ja muinsuskaitse all olevad objektid on kantud üldplaneeringu kaardile, mis võimaldavad saada ülevaate looduslikest iseärasustest ja nimetatud objektidest ning ühtlasi ka atraktiivsetest huviväärsustest.

Käesoleva üldplaneeringuga on ette näha olemasolevate rohealade säilimine. See on positiivse keskkonnamõjuga.

Üldplaneering määratleb valla väärtuslike loodusmaastike ja koosluste säilitamise tingimused ning üldkasutatavate alade reserveerimise.

8.3.2 Teed ja tehnovõrgud

Üldplaneering lähiaastateks konkreetsete uute teede rajamist ette ei näe, kuid üldplaneeringuga on jätkuvalt reserveeritud olulised trassid, et tagada teede võimalik rajamine konfliktideta tulevikus.

Samuti on üldplaneeringuga reserveeritud trassid uute kõrgepingeliinide rajamiseks, mis tulevikus läbivad valda.

Kernu vallas on koostatud nii Kernu valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2002-2013 kui ka Kernu valla Aasa, Ruila ja Tuuliku aiandusühistute ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava ja Laitse-Vansi, Kaasiku ja Kibuna külade ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava. Koostatud arengukavad toovad konkreetse tegevuskavad rahastamiseks valla omavahendite, riiklike vahendite, fondide ja abi-programmide vahendusel ning määrab laenude vajadused. Seetõttu on käesoleva üldplaneeringuga sätestatud, et veevarustuse ja kanalisatsiooni arendamine peab toimuma Kernu Vallavolikogu poolt vastu võetud arengukavade kohaselt. Toimivad puhastusseadmed parandavad keskkonna olukorda ja väheneb reostusohu. Samuti on efektiivsed puhastus seadmed ja veevarustus eelduseks elamuehituse ning ettevõtluse arendamisele. Talupidajatele ja üksikmajapidajatele (hajaasustuses) soovitab vald väikepuhastus seadmete kasutamist.

Tulenevalt Kernu vallas koostatud Kernu valla energiamajanduse arengukavale, mis vaatab kõiki valla energia- ja kütusevarustuse süsteeme komplekselt on üldplaneeringuga sätestatud kohustus energiamajanduse arendamine vastavalt arengukavale ja määratud rajatava kaugküttepiirkonna piirid.

Kõik see on valdavalt positiivse iseloomuga, kuna langevad ära hilisemad vaidlused ja konfliktid.

8.3.3 Jäätmekäitlus

Kernu vallas on probleemiks omavolilised jäätmete mahapaneku kohad (näiteks metsaalused), kuhu arvatavasti visatakse ka ohtlike jäätmeid. On tõenäoline, et neid tekitavad enamuses jäätmeveoga mitteliitunud jäätmevaldajad.

Vald soovib parandada olukorda jäätmekäitluse valdkonnas, mille edasine arendamine toob kaasa keskkonnaseisundi paranemise. Kernu vallas on selleks koostatud Kernu valla jäätmekava. Seega peaks korraldatud jäätmeveo rakendamine vähendama prügikoguste esinemist looduskeskkonnas. Ohtlike jäätmete eraldamine jäätmevoost on üks efektiivsemaid vahendeid keskkonda viidavate jäätmete ohtlikkuse vähendamiseks. Seetõttu on oluline jätkata ohtlike jäätmete tavajäätmetest eraldi kogumist ja kogumissüsteemi täiustamist.

Käesoleva üldplaneeringuga on välja valitud biolagunevate jäätmete (aia- ja pargijäätmete jm biojäätmete) ning rooveesete käitlemiskoht – kompostimisväljak.

8.3.4 Tootmisalad

Kernu vald soovib arendada ettevõtlust ja kohalikul toorainel põhinevat tootmist. Ettevõtlusalane prioriteet lasub vastavalt arengukavale väikeettevõtlusel ning suur- ja keskkonnaohtlikku tootmist valda ei kavandata seega ka pole ette näha olulisi suuri negatiivseid mõjusid.

Võrreldes kehtiva planeeringuga pole käesoleva üldplaneeringuga olulise suurusega uusi tootmismaid kavandatud. Tootmise osas on maad peamiselt reserveeritud varem planeeritud aladele ja olemasolevate tootmisettevõtete lähedusse. Sellega tagatakse tootmise jaoks mõeldud maade senisest otstarbekam kasutamine, mis arvestab ettevõtluse jätkusuutlikkuse tagamise vajadust. Eelistada tulekski vanade tootmisterritoriumite korrastamist ning kasutada ära juba olemasolevaid või pooleliolevaid ehitisi ja rajatisi.

Tootmise koondamine kompaktsesse piirkonda võimaldab minimeerida teede ja trasside rajamisega ning hilisemal kasutamisel kaasnevaid negatiivseid keskkonnamõjusid (ehitus, remont, liiklus jm). Piisavalt mitmekesiste tootmisettevõtete puhul on võimalik nende vaheline tihe tootmistehnoloogiline ning energia- ja materjalikasutuse alane koostöö, mis vähendab transpordiga, energiatootmisega ning jäätmetekkega kaasnevaid negatiivseid keskkonnamõjusid.

Kõikide uute tootmisalade kasutuselevõtt on võimalik ainult läbi detailplaneeringu protsessi (koos keskkonnamõju hindamisega), et tagada tõhus kontroll ehitamise üle ja ennetada keskkonnaprobleemide teket.

8.3.5 Elamualad

Üldplaneeringus on arvestatud soovi kujundada Kernu vallast meeldiv elamispiirkond, kus elamud oleks sobitatud senisesse rahulikku ja loodusilmelisse miljösse. Võrreldes kehtiva üldplaneeringuga on oluliselt vähendatud elamualade reserveerimist. Elamuehitus alade valikul on jälgitud, et kavandatav asustus ei lõikaks läbi roheline võrgustiku koridore.

Tagamaks kontrolli ehitustegevuse üle on määratud detailplaneeringu kohustusega alad ja kehtestatud piirkonniti erinevad ehituspiirangud, kus on määratud võimalik minimaalne krundi suurus, mis saab ehitusõiguse, lubatud hoonegruppide omavaheline kaugus jm.

Eelkõige luuakse tingimused olemasoleva situatsiooni paremaks kasutamiseks lähtuvalt ka juba välja kujunenud ehitus- ja maakasutustraditsioonidest.

8.3.6 Puhkealad

Puhkevõimaluste arendamiseks vallas on reserveeritud maad puhkealade tarbeks. Üldplaneeringuga on kavandatud puhkealadena valla vähesed veekogude kalda äärsed Kernu paisjärve ja Allika tiikide ümber, samuti Kernu staadioni ümbrusesse. Puhkealad on ka valla territooriumil asuvad riigimetsad, kui avalikult kasutatavad alad.

Võrreldes kehtiva üldplaneeringuga on loobutud suvilapiirkondade tihendamisest ja laiendamisest ning vabad alad on planeeritud puhkealadeks, mis kindlasti tõstab tulevikus nende piirkondade väärtust.

Puhkealad on üldplaneeringus jagatud kaheks - aktiivsed ja passiivsed puhkealad, kusjuures viimases on keelatud hoonete ehitamine. Puhkealade arendamine sõltub valla vajadustest ja võimalustest ning eeldab koostööd maaomanikega.

Eesmärgiga selgitada ja juhtida tähelepanu, kui väga sõltub looduse säilimine ja eksisteerimine inimesest endast ja laste keskkonnateadlikkuse kujundamiseks ning kodukoha looduse tundmiseks on käesoleva üldplaneeringuga määratud Ruila kooli õpperaja asukoht, mis tagaks, et viibimine sellel oleks päikesetõusust päikeseloojanguni kõigile vaba.

Et vältida kontrollimatut ja stiihilist turistide liikumist ning suurt liikluskooormust teatud aladel, tuleb puhkajate liikumist reguleerida viitadega. Puhkealade parkimine tuleb samuti korraldada. Puhkajatele tuleb jagada infot ööbimis- ja telkimiskohtadest. Teabe õigel jagamisel saab liikumist reguleerida ja külastajate arv ei koorma väärtuslikke looduspiirkondi.

Kokkuvõtteks võib tõdeda, et kui eelpool kirjeldatud leevendavate meetmete rakendamisel ei tohiks puhkemajanduse intensiivistumine looduskeskkonda oluliselt kahjustada.

8.4 Planeeringuga kavandatavate tegevuste mõjud ja nende leevendamine

Järgnevalt on analüüsitud olulisemaid püsivate tegevuste mõjusid valla keskkonnale: hoonete ja rajatiste ehitamisel ja infrastruktuuri tugevdamisel. Negatiivse mõju olemasolu korral on välja toodud võimalikud leevendusvariandid (vt tabel 17).

Tabel 17 Hoonete, teede, sildade, parklate, väljakute jm rajatiste ehitamisega kaasnevad mõjud

POSITIIVSED MÕJUD	NEGATIIVSED MÕJUD	LEEVENDESVARIANDID
<ul style="list-style-type: none"> • elanikkonna kasv tagab valla tulubaasi tõusu • majandusliku arengu intensiivistumine, kohaliku elanikkonna tööhõive suurenemine • elukeskkonna kvaliteet ja elamistingimused paranevad • jalgrattaliikluse elavnemine (looduskeskkonda hoidev nn pehme liiklus) • liikumisvõimalused ja juurdepääsetavus paranevad • pinna- ja põhjaveekvaliteedi paranemine läbi olemasolevate puhastusseadmete renoveerimise ja kaasajastamise • joogiveekvaliteedi paranemine ja veekadude vähendamine seoses trasside uuendamisega ja rajamisega mitmel pool vallas 	<ul style="list-style-type: none"> • senise asustusstruktuuri tihenemine ei pruugi olla kõigile vallaelanikele meeltemööda • keskkonnamuutused asustatud kohtade läheduses • loodusmaastiku asendumine tehismaastikuga (looduslike koosluste võimalik hävimine) • pinna- ja põhjavete reostusohu suurenemine • võimalik visuaalne reostus • müra, haisu ja õhusaaste võimalik suurenemine • suured kulutused infrastruktuuri rajamiseks • rajatiste ja trasside ehitustööde käigus esinevad lokaalsed mõjud ja häiringud • täiendav saastekoormus heitveesuublana kasutusele võetavale veekogule (taluvus) 	<ul style="list-style-type: none"> • suuremate uuselamualade rajamisel nõuda detailplaneeringut, mis suurendab valla kontrolli ehitustegevuse üle • säilitada piirkonnale iseloomulike hooned ja eelistada uutele ehitistele väärtuslike vanade rekonstrueerimist või restaureerimist • säilitada väärtuslikku haljastust ja looduslikku reljeefi ehitusaladel • ehitamisel väärtusliku loodusega piirkonnas pöörata eriti tähelepanu, et tegevused oleks eelnevalt põhjalikult läbi mõeldud • eelistada traditsioonilist ja loodusõbralikku ehitusviisi, kasutades ökoloogilisi materjale ja tehnikaid • valla jäätmekavas näha ette ehitusprahi koristamise kord • eelistada vanade teede korrastamist uute rajamisele • vajadusel valla ehitusmäärusega täpsustada tingimusi ehitamisel väärtuslikel maastikel

8.4.1 Nõrgalt kaitstud ja kaitsmata põhjaveega alad

Suurem osa Kernu valla territooriumist on nõrgalt kaitstud põhjaveega ala. (Harju alamvesikonna...,2003). Kernu vallas avalduvad karstinähud põhiliselt avalõhedena loopealsetel. Suuri langetuslehtreid ei esine.

Nõrgalt kaitstud põhjaveega alad – mille pinnakate on 2-10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas, alad, mille pinnakate

on alla 2 m paksune savi- või liivsavikiht filtratsioonimooduliga 0,0001-0,005 m ööpäevas ja alad, mille pinnakate on 20-40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas.

Kaitsmata põhjaveega alad –karstialad, alvarid, mille pinnakatte paksus on alla 1 m, alad, mille pinnakate on alla 2 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas ja alad, mille pinnakate on alla 20 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas.

Kaitsmata põhjaveega aladele objektide kavandamisel peab eelnema ehitus- ja hüdrogeoloogiline uuring.

8.5 Kokkuvõte

Üldplaneering määrab maa-alade kasutusotstarbe, seab piirid hoonestuse mahtudele ja kõrgusele, reserveerib koridorid tulevastele teedele ja kohad ühiskondlikele ja kultuurirajatistele.

Majandusele avalduv mõju on positiivne. Planeeringuga määratletakse tootmise ja teeninduse arenguks ette nähtud alad. Selgepiiriliste arengueelistuste väljatoomine ja infrastruktuuri tugevdamine suurendab valla atraktiivsust võimalikele uutele investoritele ning parandab logistilisi tingimusi. Toimub majandusliku arengu intensiivistumine ja kohaliku tööhõive suurenemine. Elamistingimuste paranemisega elukeskkonna kvaliteet tõuseb, mis suurendab teenuste pakkumist ja investeeringute tulekut valda. Samuti paraneb oluliselt senine maakasutus ja suureneb kinnisvara väärtus.

Sotsiaalsed mõjud on positiivsed, sest majanduse elavnemise, uute sotsiaalobjektide rajamise ja kogu elukeskkonna väärtustumisega pidurdub suurim demograafiline probleem - noorte lahkumine paremat elu otsima suurematesse linnadesse. Eri vanuserühmade (pensionärid, noorukid, väikelastega pered) mitmekesiseid välisruumivajadusi ja –kasutust arvestav planeering esindab kindlaid elukohaelistusi ning parandab kõigi inimeste identifitseerumise võimalusi Kernu kui elamissõbraliku valla täisväärtuslike elanikena.

Kokkuvõtvalt võib väita, et üldplaneering ja selle elluviimine kõrvaldab mitmeid seniseid probleeme ning kontroll olukorra üle vallas muutub senisest paremaks. Lähtudes sellest võib tõdeda, et Kernu valla üldplaneeringuga kavandatu ei too kaasa olulises mahus negatiivseid keskkonnamõjusid.

Kavandatu elluviimisel suureneb valla elanike heaolu, tugevam infrastruktuur ja korrastatum elukeskkond aktiveerivad majanduselu ja kinnitavad elanike sotsiaalset turvatunnet.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused*. 2003. Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneering. Harju Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond. Tallinn;
2. *Kernu valla arengukava aastateks 2005-2015*. 2004. Kernu Vallavalitsus. Kernu valla kodulehekül: <http://www.kernu.ee/?id=765>;
3. *Kernu valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2002-2013*. 2001. Kernu Vallavalitsus. Kernu valla kodulehekül: <http://www.kernu.ee/?id=765>;
4. *Kernu valla üldplaneering*. 2001. AS Entec. Tallinn;
5. *Suvila piirkonnad Tallinna regioonis*. 2002. Koostas Kadri Leetmaa. Harju Maavalitsus. Arengu ja planeeringu osakond. Tallinn. Harju maavalitsuse kodulehekül: <http://www.harju.ee/failid/areng002.pdf>;
6. *Via Baltica Spatial Development Zone*. 2000. Summary Report 2000. PHARE/INTERREG Joint Planning Project. Riga district council-PHARE Lead Partner. Printed by TIPO PRINT. Riga;
7. Eesti linnaregioonide arengupotentsiaalide analüüs. 2002. OÜ EURREG. http://www.sisemin.gov.ee/atp/failid/0000eesti_linnareg.pdf;
8. *Harju maakonnaplaneering I etapp*. 1998. Harju Maavalitsus. Tallinn;
9. *Harjumaa jäätmekava*. 2000. Koostajad AS Eco Pro ja AS Tallmac. Harjumaa keskkonnateenistus. Tallinn;
10. *Kernu valla energiamajanduse arengukava 2004*. OÜ PILVERO. Haiba-Tallinn. Kernu valla kodulehekül: <http://www.kernu.ee/?id=765>;
11. Kernu valla Laitse piirkonna külade Kaasiku, Kibuna, Laitse, Hingu ja Vansi arengukava 2005-2015. 2004. Koostajad Demis Voss ja Pille Rossi. Haiba;
12. *Kernu valla jäätmekava*. 2004. Töö teostaja AS Tallmac. Tallinn.

LISAD

Lisa 1

KERNU VALLA MUINSUSKAITSEALUSTE MÄLESTISTE
NIMEKIRI

Arheoloogiamälestised

Jrk nr	Objekt	Asukoht	Registri number
1.	Asulakoht	Haiba küla	17903
2.	Kultusekivi	Haiba küla	17904
3.	Kalmistu	Hingu küla	17905
4.	Asulakoht	Kaasiku küla	17906
5.	Asulakoht	Kohatu küla	17907
6.	Asulakoht	Kustja küla	17908
7.	Kivikalme <i>Ristiema mägi</i>	Kustja küla	17909
8.	Asulakoht	Laitse küla	17910
9.	Kalmistu	Laitse küla	17911
10.	Kultusekivi	Laitse küla	17912
11.	Ohvriallikas	Laitse küla	17913
12.	Kalmistu <i>Küübastemägi</i>	Muusika küla	17914
13.	Ohvrikivi <i>Ukukivi</i>	Muusika küla	17915
14.	Asulakoht	Mõnuste küla	17916
15.	Kultusekivi	Ruila küla	17917

Kinnitatud kultuuriministri määrusega 27.07.1998. a, nr 20 (RTL 1998, 259/260, 1059).

Arhitektuurimälestised

Jrk nr	Objekt	Asukoht	Vana number	Registri number
1.	Kernu mõisa peahoone	Kohatu küla	5-k	2787
2.	Kernu mõisa park	Kohatu küla	5-k	2788
3.	Laitse mõisa peahoone	Laitse küla	12-k	2789
4.	Laitse mõisa park	Laitse küla	12-k	2790

Kinnitatud kultuuriministri määrusega 30.08.1996. a, nr 10 (RTL 1997, 5, 27).

Ajaloomälestised

Jrk nr	Objekt	Asukoht	Registri number
1.*	Laitse kalmistu	Laitse küla	14406
2.**	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Ruila küla	22

* Kinnitatud kultuuriministri määrusega 03.12.1997. a, nr 76 (RTL 1998, 40/41, 189);

** Kinnitatud kultuuri- ja haridusministri määrusega 01.06.1995. a, nr 19/1 (RTL 1996, 119/120, 627).

Lisa 2

KERNU VALLA AVALIKUKS KASUTAMISEKS MÄÄRATAVATE
TEEDE NIMEKIRI

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970001	Kernu-Sipasoo tee	3,750		3,750	
2970002	Sipasoo-Aaviku Kruusiaugu tee	3,000		2,500	0,500
2970003	Kopra tee	0,750		0,750	
2970006	Vana Kernu Metskonna tee	1,600	1,600		
2970007	Kondi tee	0,610		0,610	
2970008	Sipamardi-Laastu tee	0,950		0,950	
2970009	Sireli tee	0,190		0,190	
2970010	Raua tee	0,210		0,210	
2970012	Kivimäe-Laastu tee	1,400		0,400	1,000
2970013	Sipa-Pirita tee	1,810		1,810	
2970015	Aasu tee	0,650		0,650	
2970016	Madise-Mardi tee	0,160		0,160	
2970018	Päraldi-Vanaveski tee	1,820		1,500	0,320
2970021	Allika-Lepiku tee	0,750		0,750	
2970022	Haiba-Kustja tee	3,100	0,250	2,850	
2970023	Kõpu-Ülevälja tee	0,570		0,570	
2970026	Kivimurru-Karjatse tee	0,810		0,200	0,610
2970027	Haiba-Pirita-Ämma tee	1,850		1,850	
2970028	Pirita tee	0,320		0,320	
2970029	Väetiseküüni-Suurekivi tee	0,450	0,200	0,250	
2970030	Kernu väike lõik	0,113	0,113		
2970031	Haiba-Suveküla tee	0,250	0,250		
2970032	Sombari- Metskonna tee	1,400		0,400	1,000
2970033	Miilimaa-Mõisamulgu tee	1,600		1,200	0,400
2970034	Miilimaa-Rahka-Ülevälja tee	3,800		2,500	1,300
2970037	Lahe-Vallaotsa tee	0,410		0,410	
2970038	Tuti-Tänavaotsa tee	0,980		0,980	
2970039	Tänavaotsa-Allika-Odolemma tee	1,450		1,450	
2970040	Allika-Ingusoo tee	0,590		0,590	
2970041	Tänavaotsa-Sikala-Tõnupere tee	0,950		0,950	
2970042	Kernu-Mõnuste tee	6,950		6,950	
2970043	Väike-Linumetsa tee	0,315		0,315	
2970044	Kopliotsa-Liiva tee	1,830		1,330	0,500
2970045	Starkoffi-Tammiku tee	0,440		0,440	
2970046	Sotsialmaja tee	0,230		0,230	
2970047	Aasu-Induvälja tee	4,510		4,510	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt	kruus -	pinnas
			kattega	kattega	tee
2970048	Aasu-Kivisilla tee	1,810		1,810	
2970052	Saunja tee	1,150		0,210	0,940
2970053	Vanasaunja tee	0,165		0,165	
2970055	Haiba-Mõnuste-Ristema	2,850		2,850	
2970056	Haiba keskuse tee	0,595	0,595		
2970057	Haiba aiandi tee	0,415	0,415		
2970058	Katlamaja Uue Aiandi tee	0,980		0,980	
2970059	Haiba majade 59/50 tee	0,255	0,255		
2970060	Haiba majade 38/39 tee	0,180	0,180		
2970061	Haiba majade 4/38 tee	0,150	0,150		
2970062	Haiba töökoja tee	0,340	0,340		
2970063	Haiba majade 36/38 -Haiba pargi tee	0,370	0,370		
2970064	Vallamaja tee	0,188	0,188		
2970065	Haiba Mõisa tiigi tee	0,320		0,320	
2970066	Tiigiotsa tee	0,060		0,060	
2970068	Uue pargi tee	0,170		0,170	
2970069	Haiba maja 18 tee	0,020	0,020		
2970070	Haiba keskuse tee	0,300	0,300		
2970071	Haiba katlamaja tee	0,045	0,045		
2970072	Haiba lasteaia tee	0,085	0,085		
2970073	Haiba asula kioski tee	0,050	0,050		
2970077	Arne-Kalda tee	0,510		0,210	0,300
2970079	Põldmäe-Meieri tee	0,140		0,140	
2970081	Haiba-Tammiku-Kernu tee	2,950		2,950	
2970084	Punderi tee	0,210		0,210	
2970085	Ereti-Vanatoa tee	0,660		0,660	
2970086	Kernu kooli tee	1,410	0,120	1,290	
2970087	Kärnali-Lossi tee	0,390		0,390	
2970088	Vanaõue-Tammiku tee	1,110		0,210	0,900
2970089	Võsa-Altpoe tee	0,780		0,780	
2970091	Kernu-Orjaku tee	1,860		1,860	
2970092	Orjaku-Laastu metsa tee	0,950			0,950
2970094	Kirikla-Kaarmanni tee	0,650		0,640	
2970097	Kuusiku tee	1,100		0,500	0,600
2970100	Koibu-Toodja tee	1,210		1,000	0,210
2970101	Uuetoa-Kirikla metsa tee	1,100		0,400	0,700
2970103	Kirikla-Kohatu tee	2,550		2,550	
2970106	Kopliisauna-Rohuaia tee	1,450		1,450	
2970107	Kopliisauna-Hageri tee	1,740		1,740	
2970109	Kohatu tiigi tee	0,680		0,680	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970111	Kohatu vana tee	0,430		0,430	
2970114	Vana vallamaja tee	0,680		0,680	
2970116	Kohatu küla Kiipa tee	3,790		3,200	0,590
2970124	Kohatu-Sillaotsa tee	1,350		0,850	0,500
2970125	Tiigi-Otto tee	1,450		1,450	
2970126	Laululava-Hooldekodu tee	1,120	0,400	0,720	
2970127	Pähklimesa-Ehasoo tee	0,850		0,850	
2970129	Mõisama-Kalamatsu tee	4,450		4,450	
2970130	Kalamatsu-Kulliaru tee	1,850		1,000	0,850
2970131	Ruila-Allika tee	2,720		2,720	
2970133	Ruila-Härge-soo-Koka tee	2,350		2,350	
2970134	Ruila töökoja tee	0,120		0,120	
2970136	Tõnise tee	0,310		0,310	
2970139	Allika tiigi-Laagrimaa tee	0,340		0,340	
2970141	Tiigi-Teeääre tee	0,360		0,360	
2970142	Raja-Kangru-Kuristu tee	1,130		0,600	0,530
2970147	Koidula-Ehala tee	0,780		0,780	
2970148	Torupilli metsa tee	0,480		0,480	
2970149	Metsanurga-Virilepa	1,310		1,310	
2970150	Virilepa-Pikkaro tee	1,120		1,120	
2970152	Kasetuka tee	0,530		0,530	
2970156	Mälivere-Laagrimäe-Väljavahi tee	2,560		1,810	0,750
2970157	Kokamardi-Ruila järve tee	1,420		0,800	0,620
2970159	Koka tee	0,650		0,650	
2970161	Järve peakraavi tee	0,660		0,660	
2970162	Pruuli-Kõrtsuhansu-Tominga tee	1,950		1,950	
2970163	Liiva teerist-Suurenõmme tee	1,650		1,650	
2970166	Käabaste-Suurenõmme tee	1,850		1,850	
2970167	Käabaste-Sepa-Suitsu tee	2,240		2,240	
2970169	Nõmme-Sepa-Vanakupja tee	2,240		2,240	
2970171	Keldrimäe-Sõeru-Teeraja	1,340		0,340	1,000
2970174	Madise-Rebase tee	0,850			0,850
2970175	Metskonna tee Muusika metsas I	1,780			1,780
2970176	Metskonna tee Muusika metsas II	1,580			1,580
2970177	Muusika-Rökandi tee	0,950		0,550	0,400
2970184	Lossi-Oru tee	0,430		0,430	
2970185	Väljavahi-Maarjamõisa tee	2,630		2,630	
2970186	Reisseri-Orava tee	0,240		0,240	
2970187	Väike-Orava-Tuka tee	0,780		0,780	
2970190	Häädemaa tee	0,250		0,250	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt	kruus -	pinnas
			kattega	kattega	tee
2970191	Häädemaa-Naanu-Kuusikumäe tee	1,750		1,750	
2970192	Pärnamäe-Ilumetsa tee	0,840		0,840	
2970193	Pärnametsa tee	0,870		0,500	0,370
2970194	Allikmäe-Vana Haapsalu maantee	2,210		2,000	0,210
2970197	Maarjasoo tee	2,130		2,130	
2970198	Ruila talli-Töökmanni tee	2,190		2,190	
2970199	Linnamäe tee	0,940		0,940	
2970200	Tamme-Aru-Taaravainu tee	1,140	0,140	1,000	
2970201	Ruila küla tee	0,950	0,550	0,400	
2970204	Kasepaju tee	0,120		0,120	
2970205	Lauritsa tee	1,320		0,920	0,400
2970206	Männimetsa-Kopli-Uustalu tee	1,210		1,210	
2970207	Uustalu-Salu tee	0,450		0,450	
2970208	Kopli-Piibu-Rähnimäe tee	1,450		0,600	0,850
2970209	Nõmmiku-Nõmmela tee	0,165		0,165	
2970210	Liiva-AÜ Metsanurga tee	0,950		0,950	
2970212	Luige-Rähnimä tee	0,360		0,360	
2970214	Piibu metsa tee	1,100		1,100	
2970217	Lassi- Krüüdimäe-Aru tee	1,570		1,570	
2970218	Aru-Paatre-Selja tee	1,690		1,000	0,690
2970220	Induvälja-a/ü Tuuliku tee	2,700		2,700	
2970221	Tuuliku-Leonda tee	0,410			0,410
2970222	A/Ü Tuuliku tee	1,010		1,010	
2970224	Lagemaa tee	0,250		0,250	
2970225	Hingu vana tee	0,780		0,780	
2970226	Hingu-Kalaoja-Metsavahi tee	2,320		2,320	
2970227	Hingu soo tee	1,150		1,150	
2970228	Hingu-Laitse rtj tee	4,130		4,130	
2970229	Kalda Nurme tee	0,950		0,950	
2970231	Pundi-Kingsepa tee	0,150		0,150	
2970232	Pundi-Aaviku-Jaanika tee	1,550		1,550	
2970233	Sepa-Võsa tee	0,530		0,530	
2970234	Kaljapulga-Mäe tee	0,290		0,290	
2970236	Tuuliku-Magaski kurv	2,210		2,210	
2970237	Allikmäe teerist-Otsa-Anni tee	2,150		2,150	
2970239	Allikmäe tee	0,430		0,230	0,200
2970241	Magaski kurv-Maasika-Vahemetsa tee	1,750		1,750	
2970242	Kellamäe tee	0,280		0,280	
2970244	Laitse farmi-Anniko-biotiigi tee	1,450		1,450	
2970245	Kärneri-Nurme tee	0,280		0,280	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970246	Töökmanni-Rehe tee	1,840		1,840	
2970247	Anniko-Vanatammi tee	1,480		1,480	
2970248	Luha-Leesikmäe tee	1,850		1,000	0,850
2970249	Laitse küla majade 10/41 tee	0,730	0,730		
2970250	Pumbajaama tee	0,185		0,185	
2970251	Laitse 5 maja tee	0,150		0,150	
2970252	Laitse 4/6 maja tee	0,210		0,210	
2970253	Laitse 8 maja tee	0,120	0,060	0,060	
2970254	Lille maja tee	0,180		0,180	
2970258	Rehe-Vanatammi metsa tee	0,870			0,870
2970260	Endla-Lembitu-Paali tee	1,780		1,780	
2970261	Hansu-Kopli Kalda tee	0,720		0,320	0,400
2970263	Sillaotsa tee	0,240		0,100	0,140
2970265	A/Ü Aasa tee	0,674		0,674	
2970267	Kabila küla- Arusoo tee	2,780		2,000	0,780
2970268	Junsi-Leili tee	0,340		0,200	0,140
2970269	Hallisoo tee	0,630		0,500	0,130
2970271	Lepiku-Mäetse metsatee	0,950		0,350	0,600
2970275	Kõrgevälja-Võima-Liiva tee	1,120		0,600	0,520
2970278	Hiiemäe karjatee	1,240		1,240	
2970280	Magaski-Mäeotsa tee	3,450		3,450	
2970281	Vambola tee	0,480		0,480	
2970282	Magaski-Aasu-Õismäe-Koibu tee	1,150		0,800	0,350
2970283	Pärna-Koibu tee	0,750		0,750	
2970284	A/Ü Tuluke tee	0,525		0,525	
2970285	A/Ü Laitse 2,3,4 Uku tee	0,713		0,713	
2970286	A/Ü Laitse 2 tee	0,558		0,558	
2970287	A/Ü Laitse 3 tee	0,392		0,392	
2970288	A/Ü Laitse 4 tee	0,780		0,780	
2970289	A/Ü Uku tee	0,480		0,480	
2970290	Kaveto-Kaldaaluse tee	0,113		0,113	
2970291	A/Ü Kaveto tee	0,124		0,124	
2970292	Nurga-Taara tee	0,169		0,169	
2970293	A/Ü Taara tee	0,300		0,300	
2970294	Lagendiku Tiskre tee	0,094		0,094	
2970295	A/Ü Lagendiku tee	0,158		0,158	
2970296	A/Ü Tiskre tee	0,679		0,679	
2970297	A/Ü Ukuaru tee	0,206		0,206	
2970298	Rabääre Tiskre tee	0,225		0,225	
2970299	Iva-Ülesoo-Kingu-Vana Sarapiku tee	0,600		0,600	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970301	A/Ü Laine tee	0,311		0,311	
2970302	A/Ü Iva I tee	0,075		0,075	
2970303	A/Ü Iva II tee	0,083		0,083	
2970304	A/Ü Põldkannike tee	0,068		0,068	
2970305	A/Ü Vesiroosi tee	0,131		0,131	
2970306	A/Ü Kannikese tee	0,263		0,263	
2970307	A/Ü Kingu tee	0,062		0,062	
2970308	Männimäe tee	0,388		0,388	
2970309	Uue-Sarapiku-Püünise-Hämariku tee	0,750		0,750	
2970310	Ühiselu-Sinilille tee	0,825		0,825	
2970311	A/Ü Püünise tee	0,540		0,540	
2970312	A/Ü Fantaasia tee	0,450		0,450	
2970313	A/Ü Kasesalu tee	0,480		0,480	
2970314	A/Ü Oru I tee	0,042		0,042	
2970315	A/Ü Oru II tee	0,042		0,042	
2970316	A/Ü Sinilille I tee	0,047		0,047	
2970317	A/Ü Sinilille II tee	0,450		0,450	
2970318	A/Ü Hämariku tee	0,225		0,225	
2970319	A/Ü Elma I tee	0,150		0,150	
2970320	A/Ü Elma II tee	0,066		0,066	
2970321	A/Ü Rohelise Aas tee	0,090		0,090	
2970322	Hämariku-Rohelise Aasa tee	0,240		0,240	
2970323	Elma-Rohelise Aasa tee	0,240		0,240	
2970324	A/Ü Maikellukese tee	0,255		0,255	
2970325	A/Ü Ehamaa tee	0,270		0,270	
2970326	A/Ü Berjozka tee	0,450		0,450	
2970327	Oktaav-Sarapuu tee	0,375		0,375	
2970328	A/Ü Sarapuu I tee	0,023		0,023	
2970329	A/Ü Sarapuu II tee	0,023		0,023	
2970330	A/Ü Ühiselu tee	0,131		0,131	
2970331	A/Ü Vikerkaar viis tee	0,056		0,056	
2970332	A/Ü Oktaav tee	0,366		0,366	
2970333	Laitse Meelise- Oktaavi tee	0,270		0,270	
2970334	Vaarika-Metsaveere-Prootoni tee	0,750		0,750	
2970335	Vaarika-Vanani tee	0,188		0,188	
2970336	A/Ü Laitse Meelis I tee	0,047		0,047	
2970337	A/Ü Laitse Meelis II tee	0,047		0,047	
2970338	A/Ü Laitse I tee	0,038		0,038	
2970339	A/Ü Laitse II tee	0,291		0,291	
2970340	A/Ü Troll I tee	0,255		0,255	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt	kruus -	pinnas
			kattega	kattega	tee
2970341	A/Ü Troll II tee	0,019		0,019	
2970342	A/Ü Metsaveere I tee	0,026		0,026	
2970343	A/Ü Metsaveere II tee	0,026		0,026	
2970344	A/Ü Vaarika tee	0,120		0,120	
2970345	A/Ü Põrgupõhja I tee	0,150		0,150	
2970346	A/Ü Põrgupõhja II tee	0,263		0,263	
2970347	Ookeani-Tihase tee	0,113		0,113	
2970348	Ookeani-Kuusiku tee	0,188		0,188	
2970349	A/Ü Ookeani tee	1,040		1,040	
2970350	Kiilipere-Oru-a/ü Ulme tee	0,375		0,375	
2970351	A/Ü Ulme tee	0,825		0,825	
2970352	Hiiemäe-Võima tee	0,530		0,530	
2970354	Kiiliva-Aasu tee	0,850			0,850
2970360	Kaasiku-Uuetoa tee	1,410		1,110	0,300
2970361	Loigu-Lutsu-Vanani tee	1,240		0,610	0,630
2970366	Mare-Tipi tee	0,145		0,145	
2970367	A/Ü Tipi tee	0,880		0,880	
2970368	A/Ü Mare tee	0,120		0,120	
2970369	A/Ü Kaasiku Agro tee	0,215		0,215	
2970370	A/Ü Reha tee	0,410		0,410	
2970371	Koka-Saare-Ojade tee	1,460		0,700	0,760
2970372	Rämba-Koka tee	1,240		1,100	0,140
2970373	Oldi-Väljataguse tee	0,250		0,250	
2970374	Puusepa tee	0,280		0,280	
2970375	Uustalu- Mäeotsa-Kivisilla tee	1,480		1,480	
2970376	Mäeotsa-Raudsepa tee	0,550		0,330	0,220
2970380	Pajutaguse-Oldi tee	1,400		0,540	0,860
2970381	Killu-Laitse rtj tee	0,300		0,300	
2970382	Laitse rtj äärne tee	1,210		1,210	
2970383	Hiiu-Kivipõllu-Meteoroloogi tee	0,532		0,532	
2970384	Hiiu-Koplepea tee	0,219		0,219	
2970385	Kibuvitsa-Koplepea-Kirsiõie tee	0,468		0,468	
2970386	Mäeotsa-Koplepea tee	0,245		0,245	
2970387	Kivi-Laugu tee	0,760		0,100	0,660
2970388	Laitse Seltsimaja tee	0,176		0,176	
2970389	A/Ü Räägu tee	0,560		0,560	
2970390	Räägu-Positroni tee	0,146		0,146	
2970391	A/Ü Kirsiõie tee	0,420		0,420	
2970392	Salvo- Kuldne Sügis tee	0,198		0,198	
2970393	Lepiku Andrese-Jüri tee	0,090		0,090	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970394	A/Ü Rabaääre tee	0,178		0,178	
2970395	Ristikivi-Tare tee	0,470		0,470	
2970396	Vili-Kadarbiku tee	0,200		0,200	
2970398	A/Ü Tare tee	0,240		0,240	
2970399	A/Ü Rohutirts A tee	0,040		0,040	
2970400	A/Ü Rohutirts B tee	0,040		0,040	
2970401	A/Ü Rohutirts C tee	0,040		0,040	
2970402	A/Ü Rohutirts D tee	0,060		0,060	
2970403	A/Ü Kuldne Sügis I tee	0,130		0,130	
2970404	A/Ü Kuldne Sügis II tee	0,250		0,250	
2970405	A/Ü Vili tee	0,260		0,260	
2970407	A/Ü Salvo tee	0,890		0,890	
2970408	A/Ü Kevad tee	0,080		0,080	
2970409	A/Ü Kiir tee	0,180		0,180	
2970410	A/Ü Panga tee	0,060		0,060	
2970411	A/Ü Sooääre tee	0,190		0,190	
2970412	A/Ü Koit I tee	0,130		0,130	
2970413	A/Ü Koit II tee	0,130		0,130	
2970414	A/Ü Koit III tee	0,550		0,550	
2970416	A/Ü Ristheina I tee	0,090		0,090	
2970417	A/Ü Ristheina II tee	0,090		0,090	
2970418	A/Ü Positron tee	0,160		0,160	
2970419	Uuepere-Kärmu tee	0,161		0,161	
2970420	Ellerheina-Toominga tee	0,310		0,310	
2970421	Vega-Juveeli tee	0,260		0,260	
2970422	Madara-Pajutaguse tee	0,470		0,470	
2970423	Vahtra tiigi tee	0,310		0,200	0,110
2970424	A/Ü Vahtra tee	0,810		0,810	
2970425	A/Ü Madara tee	0,120		0,120	
2970426	A/Ü Pajutaguse I tee	0,070		0,070	
2970427	A/Ü Pajutaguse II tee	0,120		0,120	
2970428	A/Ü Pajutaguse III tee	0,260		0,260	
2970429	A/Ü Pajutaguse IV tee	0,150		0,150	
2970430	A/Ü Juveel tee	0,130		0,130	
2970431	Dea-Metsanurga-Kärmu-Sepa tee	0,320		0,320	
2970432	Signaal-Anne tee	0,330		0,330	
2970433	A/Ü Dea tee	0,630		0,630	
2970434	A/Ü Metsanurga tee	0,320		0,320	
2970435	A/Ü Signaal tee	0,110		0,110	
2970436	A/Ü Hõbeheik tee	0,260		0,260	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970437	A/Ü Anne tee	0,380		0,380	
2970438	Põlde-Hõbeheik tee	0,090		0,090	
2970439	Laastu-Põlde metsatee	0,650			0,650
2970441	Truubi-Puhkemetsa tee	0,920		0,920	
2970442	Kadastiku-Kullapa-Ladaaed tee	0,330		0,330	
2970443	A/Ü Kännu Raba tee	0,190		0,190	
2970444	A/Ü Maasika tee	0,890		0,890	
2970445	A/Ü Niidu tee	0,240		0,240	
2970446	A/Ü Lotose tee	0,260		0,260	
2970447	A/Ü Karuste tee	0,150		0,150	
2970448	A/Ü Karuste II tee	0,150		0,150	
2970449	A/Ü Kadastiku I tee	0,260		0,260	
2970450	A/Ü Kadastiku üldmaa II tee	0,190		0,190	
2970451	A/Ü Ladaaed tee	0,260		0,260	
2970452	A/Ü Jaanika tee	0,670		0,670	
2970453	A/Ü Valge Kask tee	0,180		0,180	
2970454	A/Ü Pihlaka I tee	0,040		0,040	
2970455	A/Ü Pihlaka II tee	0,040		0,040	
2970456	A/Ü Pihlaka III tee	0,040		0,040	
2970457	A/Ü Pihlaka IV tee	0,040		0,040	
2970458	A/Ü Karulaane tee	0,240		0,240	
2970459	A/Ü Vanaveski tee	0,240		0,240	
2970460	A/Ü Nurmeselja tee	0,120		0,120	
2970461	Vanaveski-Nurmeselja tee	0,210		0,210	
2970462	A/Ü Albatrossi tee	0,170		0,170	
2970463	Kopliaseme-Virmalise tee	0,120		0,120	
2970464	Oldi-Virmalise tee	0,095		0,095	
2970465	A/Ü Virmalise I tee	0,090		0,090	
2970466	A/Ü Virmalise II tee	0,315		0,315	
2970467	A/Ü Laaneotsa tee	0,290		0,290	
2970473	Männiku-Varesevälja-Raba-Veera tee	2,580		1,780	0,800
2970475	Tänavaoitsa-Rätsepa-Sonnisoo tee	1,540		0,950	0,590
2970480	Salu-Jalaka-Teeäärse-Veera tee	1,210		1,210	
2970481	Nõmmiku-Sonnisoo tee	1,650		1,650	
2970482	Nõmmiku-Nõmme tee	0,550		0,550	
2970485	Kungla tee	1,130		0,800	0,330
2970487	Küüru-Kase tee	0,250		0,250	
2970488	Kabli-Nuudi tee	0,250		0,250	
2970489	Jaaguri-Vainu Jaani tee	0,280		0,280	
2970491	Lootuse küla tee	1,230		1,230	

Tee nr	Tee nimetus	Tee pikkus km	sh		
			asfalt kattega	kruus - kattega	pinnas tee
2970492	Kibuna parempoolne ring	0,950		0,950	
2970493	Kibuna vasakpoolne ring	1,850		1,850	
2970494	A/Ü Kibuna 16 tee	0,650		0,650	
2970495	A/Ü Kibuna 17 tee	0,600		0,600	
2970496	A/Ü Kibuna 18 tee	0,860		0,860	
2970497	A/Ü Kibuna 19 tee	0,780		0,780	
2970498	A/Ü Kibuna 20 tee	0,360		0,360	
2970499	A/Ü Kibuna 21 tee	0,380		0,380	
2970500	A/Ü Kibuna 22 tee	0,560		0,560	
2970501	A/Ü Kibuna 23 tee	0,580		0,580	
2970502	A/Ü Kibuna 24 tee	0,760		0,760	
2970503	A/Ü Kibuna 25 tee	0,760		0,760	
2970504	A/Ü Kibuna 26 tee	0,740		0,740	
2970505	A/Ü Kibuna 27 tee	0,400		0,400	
2970506	A/Ü Kibuna 28 tee	0,880		0,880	
2970507	A/Ü Kibuna 29 tee	0,560		0,560	
2970508	A/Ü Kibuna 30 tee	0,820		0,820	
2970509	A/Ü Kibuna 31 tee	0,830		0,830	
2970510	A/Ü Kibuna 32 tee	0,860		0,860	
2970511	A/Ü Kibuna 33 tee	0,680		0,680	
2970512	A/Ü Kibuna 34 tee	0,410		0,410	
2970513	A/Ü Kibuna 35 tee	0,710		0,710	
2970514	A/Ü Kibuna 36 tee	0,720		0,720	
2970515	Kernu staadioni tee	0,173	0,100	0,073	
2970516	Kernu-Eigi tee	0,087		0,087	
2970517	Kernu kooli söökla tee	0,100	0,100		

Lisa 3

ROHELISE VÕRGUSTIKU MÕISTED JA PIIRANGUD MAAKONNA TEEMAPLANEERINGUS

Teemaplaneeringuga (Asustust ja maakasutust...,2003) on Harju maakonnas määratletud roheline võrgustik. Teemaplaneeringus käsitletavat rohelist võrgustikku iseloomustab alljärgnev:

- roheline võrgustik on planeerimisalane mõiste, mis funktsionaalselt täiendab kaitsealade võrgustikku, ühendades need looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks;
- võrgustikus toimub inimtekkeliste mõjude pehmemdamine või ennetamine, mis loob eeldused koosluste arenguks looduslikkuse suunas. See toetab bioloogilist mitmekesisust, tagab stabiilse keskkonnaseisundi ning hoiab alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse (põhja- ja pinnavee teke, õhu puhastumine, keemiliste elementide looduslikud ringed jne);
- keskkonna loodusliku iseregulatsiooni säilitamine.

Rohelise võrgustiku planeerimise eesmärgiks ei ole ulatusliku "rohelse pinna" määratlemine ja selle majandustegevusest välja jätmine, vaid eelkõige loodus- ja keskkonnakaitseliselt põhjendatuma ruumi struktuuri tagamine, tuginedes erinevatele arengusuundumustele, infrastruktuuride paiknemise ja vajaduste analüüsile.

Roheline võrgustik koosneb tugi- e. tuumaladest ja neid ühendavatest rohekoridoridest.

Tugi- ehk tuumalad on ümbritseva suhtes kõrgema väärtusega (looduskaitseline, keskkonnakaitseline jne) alad, rohekoridorid on siduselemendid tuumalade vahel. Metsaalad on kogu rohelse võrgustiku põhiosa. Roheline võrgustik täiendab kaitsealade võrgustikku, ühendades neid looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks.

Maa-alad veekogude kalda piiranguvööndis täiendavad rohelist võrgustikku "sinise" võrgustiku elementidega ning on rohelist võrgustikku sisuliselt rikastavateks lõikudeks.

Põhilised kasutustingimused:

- rohevõrgustiku funktsioneerimise tagamiseks planeeritaval alal tuleb vastavalt teemaplaneeringule säilitada rohevõrgustiku tugialal looduslike alade osatähtsuseks 90%;
- rohevõrgustiku toimimise tagamiseks lubada piirdeaedade paigaldamine ainult õuemaal;
- suurtele tugialadele ja koridoridele on reeglina vastunäidustatud teatud infrastruktuuride (teed, suured elektriliinid) rajamine. Juhul kui nende

rajamine on möödapääsmatu, tuleb eriti hoolikalt valida rajatise asukohta ja leevendada võimalikku negatiivset mõju;

- arendustegevused, mis muudavad maa sihtotstarvet või kavandavad joonehitisi, tuleb kooskõlastada maavalitsuse ja keskkonnateenistusega ning nende keskkonnamõju hindamisel tuleb tähelepanu pöörata rohevõrgustiku funktsioneerimisele;
- tugialadel ja koridoridel väljaspool roheline vööndi piiri võib arendada tavapärasel, rohevõrgustikuga arvestavat majandustegevust. Metsakategooria üldjuhul on tulundusmets;

Käesoleva üldplaneeringuga (vaata ka peatükk 3, lk 29-31) on sätestatud rohevõrgustikus järgmised kasutustingimused:

- Ruila ja Kernu piirkonnas on roheline võrgustiku alal kahe elamu väikseimaks lubatud vahekauguseks kolmsada (300) m.
- Kohatu ja Laitse piirkonnas on roheline võrgustiku alal kahe elamu väikseimaks lubatud vahekauguseks kakssada (200) m.